

Hodnocení finančního zdraví společnosti XY, s.r.o. na základě finanční analýzy

Martin Zbořil

Bakalářská práce
2013

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martin ZBOŘIL**
Osobní číslo: **M10389**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Hodnocení finančního zdraví společnosti XY, s.r.o. na základě finanční analýzy**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Prostudujte odbornou literaturu týkající se finanční analýzy a formulujte teoretická východiska pro její zpracování.

II. Praktická část

- Na základě výsledků finanční analýzy zhodnoťte ekonomickou situaci společnosti.
- Na základě provedené analýzy zhodnoťte finanční situaci společnosti.
- Navrhněte řešení vedoucí ke zlepšení hospodaření společnosti v budoucnu.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

DLUHOŠOVÁ, Dana. Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita. 3., rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.
GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. Finanční analýza a plánování podniku. 3. vyd. Praha: Oeconomica, 2008, 180 s. ISBN 978-80-245-1108-5.
HRDÝ, Milan a Michaela HOROVÁ. Finance podniku. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009, 179 s. ISBN 978-80-7357-492-5.
KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, 205 s. ISBN 978-80-247-3349-4.
VOCHOZKA, Marek. Metody komplexního hodnocení podniku. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 246 s. ISBN 978-80-247-3647-1.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Eva Kramná**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **22. února 2013**
Termín odevzdání bakalářské práce: **17. května 2013**

Ve Zlíně dne 22. února 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělčně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracoval samostatně a použité informační zdroje jsem citoval;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 16.5.2013

.....
Ladislav Marek

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na zhodnocení finančního zdraví společnosti pomocí metod finanční analýzy. Cílem této práce je identifikovat největší problémy společnosti a navrhnout opatření ke zlepšení finanční situace do budoucna.

Práce je rozdělena do dvou částí. Teoretická část se zabývá literární rešerší a popisuje základní metody a ukazatele finanční analýzy. V praktické části je poté zpracována finanční analýza společnosti XY, s.r.o. obsahující také doporučení pro zlepšení ekonomické situace v budoucnu.

Klíčová slova: Finanční analýza, finanční zdraví podniku, rentabilita, likvidita, zadluženost, aktivita

ABSTRACT

This bachelor thesis is focused on the evaluation of the financial health of the company by methods of financial analysis. The aim of this thesis is to identify the biggest problems of the company and to suggest measures to improve the financial situation of the company in the future.

The thesis is divided into two parts. The theoretical part deals with literature search and describes basic methods and indicators of financial analysis. In the practical part is processed the financial analysis of company XY, Ltd. including suggestions to improve economical situation in the future.

Keywords: Financial analysis, financial health of company, profitability, liquidity, indebtedness, activity

Tímto bych chtěl poděkovat Ing. Evě Kramné za vedení bakalářské práce. Dále bych rád poděkoval Ing. Lucii Dvořákové, ekonomické ředitelce společnosti XY, s.r.o., za poskytnutí interních informací, díky kterým mohla tato bakalářská práce vzniknout.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ÚVOD DO FINANČNÍ ANALÝZY	12
1.1 FINANČNÍ ZDRAVÍ PODNIKU.....	13
1.2 UŽIVATELÉ FINANČNÍ ANALÝZY	13
1.2.1 Externí uživatelé.....	13
1.2.2 Interní uživatelé.....	14
2 ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU	15
2.1 ROZVAHA	15
2.2 VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	16
2.3 PŘEHLED O PENĚŽNÍCH TOCÍCH	17
2.4 VZÁJEMNÁ PROVÁZANOST MEZI ZÁKLADNÍMI ÚČETNÍMI VÝKAZY	18
2.5 VÝROČNÍ ZPRÁVA SPOLEČNOSTI	19
2.6 PŘÍLOHA ÚČETNÍ ZÁVĚRKY	19
3 METODY FINANČNÍ ANALÝZY A JEJÍ UKAZATELE	21
3.1 ABSOLUTNÍ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	22
3.1.1 Horizontální analýza	22
3.1.2 Vertikální analýza	22
3.2 ROZDÍLOVÉ UKAZATELE.....	22
3.2.1 Čistý pracovní kapitál	23
3.3 POMĚROVÉ UKAZATELE	24
3.3.1 Ukazatele rentability	24
3.3.2 Ukazatele zadluženosti.....	26
3.3.3 Ukazatele likvidity	27
3.3.4 Ukazatele aktivity.....	29
3.3.5 Ukazatele kapitálového trhu.....	30
3.4 SOUHRNNÉ UKAZATELE.....	31
3.4.1 Altmanův model (Z-skóre).....	31
3.4.2 Index IN	32
3.5 PYRAMIDOVÁ SOUSTAVA UKAZATELŮ	33
II PRAKTICKÁ ČÁST	34
4 INFORMACE O SPOLEČNOSTI	35
4.1 ORGANIZAČNÍ SCHÉMA	36
4.2 POČET ZAMĚSTNANCŮ.....	37
4.3 SWOT ANALÝZA	37
4.4 CHARAKTERISTIKA ODVĚTVÍ.....	38
4.4.1 Vývoj odvětví.....	39
4.4.2 Perspektivy odvětví.....	40
5 FINANČNÍ ANALÝZA SPOLEČNOSTI XY, S. R. O.	41
5.1 ABSOLUTNÍ UKAZATELE.....	41
5.1.1 Analýza majetkové a finanční struktury	41

5.1.2	Analýza výnosů a nákladů	46
5.2	ANALÝZA POHLEDÁVEK A ZÁVAZKŮ PO DOBĚ SPLATNOSTI.....	49
5.3	ANALÝZA VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ	49
5.4	ANALÝZA CASH FLOW	52
5.5	ROZDÍLOVÉ UKAZATELE.....	52
5.6	POMĚROVÉ UKAZATELE	53
5.6.1	Ukazatele rentability	53
5.6.2	Ukazatele zadluženosti.....	54
5.6.3	Ukazatele likvidity	56
5.6.4	Ukazatele aktivity.....	58
5.7	SOUHRNNÉ UKAZATELE.....	60
5.7.1	Z-skóre (Altmanův model).....	60
5.7.2	Index důvěryhodnosti IN05.....	61
5.8	SPIDER ANALÝZA	62
5.9	SOUSTAVA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ.....	64
6	SOUHRNNÉ ZHODNOCENÍ A NÁVRHY DOPORUČENÍ.....	66
	ZÁVĚR	70
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	71
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	73
	SEZNAM OBRÁZKŮ	75
	SEZNAM TABULEK.....	76
	SEZNAM PŘÍLOH.....	78

ÚVOD

Ekonomika v současné době zažívá nejenom díky hospodářské a finanční krizi velmi těžké časy. Mnoho podniků tuto krizi nepřežilo a velké procento se neustále vypořádává s jejími následky. Prostředí, ve kterém se firmy pohybují, je velice dynamické a změny můžou přijít jako blesk z čistého nebe. S těmito změnami se nejlépe vyrovnají společnosti, které se dokážou okamžitě přizpůsobit zejména na základě ekonomických rozhodnutí. Základním kritériem těchto ekonomických rozhodnutí se stávají finanční výsledky společnosti. Obraz těchto výsledků a jejich vývoj nejlépe znázorňuje finanční analýza podniku – manažeři by neměli výsledky finanční analýzy přehlížet, ba naopak by se tyto výsledky měly stát jedním z hlavních podkladů pro rozhodování.

Finanční analýza slouží společnosti k zobrazení vývoje finanční situace v minulosti a poskytuje také informace o tom, jaké dopady měla minulá rozhodnutí na hospodaření. Zároveň slouží jako nástroj pro identifikaci možných problémů a rizik v současnosti či budoucnosti a na základě těchto výsledků lze provést rozhodnutí a přijmout opatření vedoucí ke snížení těchto rizik, případně úplnému odstranění problémů. Výsledky finanční analýzy může také podnik využít ke srovnání s konkurencí či s celým odvětvím, ve kterém působí.

Tato bakalářská práce je zaměřena na finanční analýzu a je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou. Teoretická část je zpracována formou literární rešerše, kde lze nalézt zejména informace o podstatě finanční analýzy a jejím uplatnění, kdo využívá finanční analýzu, jaké jsou zdroje dat pro finanční analýzu a hlavně jsou popsány metody a jednotlivé ukazatele finanční analýzy. V praktické části je pak provedena samotná finanční analýza společnosti XY, s.r.o. v letech 2009 až 2011 a je strukturována v návaznosti na teoretickou část. Nejprve je představen analyzovaný podnik a stručně charakterizováno odvětví, ve kterém společnost působí. Následuje provedení finanční analýzy pomocí jednotlivých ukazatelů – díky tomu lze hospodaření společnosti porovnat s odvětvím. V závěru je popsán hlavní cíl bakalářské práce – zhodnocení finanční situace společnosti XY, s.r.o. a navrženy určité doporučení pro řešení naskytnutých problémů.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ÚVOD DO FINANČNÍ ANALÝZY

V dnešní době, kdy je většina tuzemských i zahraničních podniků významně ovlivněna hospodářskou krizí, se téma hodnocení firem dostává opět do popředí a jeho význam stále více roste. Důvodů pro hodnocení podniku je mnoho – přísnější podmínky poskytování úvěrů ze strany finančních institucí, investice do cenných papírů jsou opatrnější než v dřívější době, majitelé podniků zodpovědněji vyhodnocují zprávy managementu o stavu společností, atd. (Vochozka, 2011, s. 9)

Finanční analýza je součástí soustavy podnikového řízení a každý finanční manažer by ji měl považovat jako jednu z jeho základních dovedností. Je úzce spojena s finančním řízením společnosti a účetnictvím, které pomocí základních účetních výkazů (rozvaha, výkaz zisku a ztráty a přehled o peněžních tocích) poskytuje data a informace pro finanční rozhodování. (Holečková, 2008, s. 9)

Růčková (2010, s. 10) poukazuje na to, že finanční analýza nespadá pouze do finančního řízení, ale ovlivňuje také firmu jako celek a má svůj význam nejen uvnitř, ale i vně společnosti (příkladem využití vnitřní finanční analýzy může být ukázka zaměstnancům, kam směřovat například možnosti zaměření výroby, příkladem vnější finanční analýzy může být také podmínění úvěrového nebo investičního potenciálu firmy).

Sedláček (2009, s. 3) charakterizuje finanční analýzu podniku jako metodu hodnocení finančního hospodaření společnosti, při které jsou získaná data srovnávána navzájem mezi sebou, agregována, tříděna, mezi daty jsou hledány kauzální souvislosti a je určován jejich vývoj. Tím je zvyšována nejen vypovídací schopnost zpracovávaných dat, ale i jejich informační hodnota.

Finanční analýza se dá charakterizovat jako ohodnocení minulosti, současnosti a doporučení vhodných řešení do budoucího finančního hospodaření společnosti. Cílem finanční analýzy je nejenom identifikování slabin a určení silných stránek společnosti, ale především zjištění finančního zdraví podniku. Finanční analýza se nezabývá pouze o zhodnocení jevů minulosti, ale především je zaměřena na prognózu finančních perspektiv podniku. (Holečková, 2008, s. 9)

Sedláček (2009, s. 15) také upozorňuje na to, že finanční analytik by měl při hodnocení finanční situace zvážit také vliv okolních podmínek na podnik – například změny v daňové

soustavě, změny podmínek na kapitálovém trhu, změny v poptávce, mezinárodní vlivy (politické konflikty, krize v určitých oblastech, atd.).

1.1 Finanční zdraví podniku

Zmíněné finanční zdraví podniku můžeme v zásadě charakterizovat jako schopnost včas uhrazovat splatné závazky. Finanční zdraví společnosti je ovlivňováno:

- Likviditou podniku
- Rentabilitou podniku

Likvidita podniku je zde myšlena jako dlouhodobá likvidita – tzn. uhrazovat své závazky i v budoucnu. Dlouhodobá likvidita je ovlivňována poměrem cizích a vlastních zdrojů v podniku. Druhým faktorem je rentabilita podniku – podnik by měl vytvářet svou činností přebytek výnosů nad náklady – zisk. Můžeme konstatovat, že čím více je podnik rentabilní, tím hodnotíme lepší finanční zdraví podniku.

Situaci, kdy se podnik dostane do takových potíží s likviditou, že ji nemůže vyřešit bez výrazných změn v činnosti společnosti a ve způsobu jeho financování, označujeme jako finanční tíseň. (Mrkvička a Kolář, 2006, s. 15)

1.2 Uživatelé finanční analýzy

Informace týkající se finančního stavu společnosti nejsou předmětem zájmu pouze manažerů, nýbrž i ostatních subjektů, které přicházejí do kontaktu s daným podnikem. Uživatele finančních analýz můžeme rozdělit na externí a interní. (Kislingerová, 2010, s. 48)

1.2.1 Externí uživatelé

Externími uživateli finanční analýzy jsou:

- Stát a státní instituce
- Obchodní partneři (zákazníci a dodavatelé)
- Banky a ostatní věřitelé
- Investoři
- Konkurence, atd.

Stát využívá informace o podnicích například pro rozdělování různých dotací, pro statistické průzkumy, kontroluje podniky se státní účastí, ale zejména se zaměřuje na kontrolu vy-

kazovaných daní a monitoruje finanční hospodaření podniků, které získaly státní zakázky na základě veřejné soutěže.

Obchodní partneři se orientují hlavně na schopnost podniku dostát svým závazkům z obchodních vztahů, proto je jejich zájem v oblasti finanční analýzy zaměřen zejména na zadluženost, solventnost a likviditu podniku.

Banky a ostatní věřitelé využívají zprávy o finanční výkonnosti podniku k tomu, aby získali představu o finančním hospodaření dlužníka (existujícího nebo budoucího). Na základě těchto informací se věřitelé rozhodují, jestli úvěr poskytnou a za jakých podmínek – při realizaci úvěru bývá zpravidla povinností dlužníka předkládat zprávy o finanční situaci podniku.

Investoři využívají informace z finanční analýzy především k rozhodnutí o potenciálních investicích. Zaměřují se zejména na míru rizika a výnosů spojených s investovanými prostředky, ale také na to, jak podnik s těmito prostředky nakládá. (Vochozka, 2011, s. 12-13)

1.2.2 Interní uživatelé

Mezi interní uživatele patří:

- Manažeři
- Zaměstnanci
- Odboráři

Manažeři využívají finanční analýzu pro operativní a strategické finanční řízení podniku. Ve většině společností jsou finanční analýzy zpracovávány právě manažery, protože mají k dispozici i informace, které jsou pro externí uživatele nedostupné. Pomocí výsledků finanční analýzy se manažeři snaží naplánovat základní cíle podniku.

Zaměstnanci se zajímají zejména o stabilitu a prosperitu podniku, protože jejich zájmem je jistota zaměstnání a stabilita v sociální a mzdové oblasti firmy. (Vochozka, 2011, s. 12-13)

2 ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU

Kvalita informací je důležitá pro úspěšnost finanční analýzy a je do značné míry závislá na použitých vstupních informacích. Kvalitní vstupní informace jsou základem, ale také se nesmí opomíjet jejich komplexnost – a to z toho důvodu, že by bylo vhodné podchytit pokud možno veškerá data, která mohou ovlivnit výsledky hodnocení finančního zdraví podniku. (Růčková, 2010, s. 21)

Významné zdroje dat pro finanční analýzu jsou účetní výkazy. Účetní výkazy můžeme rozdělit na výkazy finančního účetnictví (podávají informace zejména externím uživatelům – přehled o stavu a struktuře majetku, zdroje krytí majetku, tvorba a užití výsledků hospodaření, pohyb cash flow a změny ve vlastním kapitálu) a výkazy vnitropodnikového účetnictví (informace interním uživatelům – např. výkaz o spotřebě nákladů v jednotlivých střediscích či na jednotlivé výkony). (Mrkvička a Kolář, 2006, s. 24)

Mezi základní účetní výkazy potřebné ke zpracování finanční analýzy můžeme zařadit:

- rozvahy,
- výkaz zisku a ztráty,
- výkaz cash flow (přehled o peněžních tocích).

Rozvaha a výkaz zisku a ztráty jsou účetní výkazy, jejichž strukturu pevně stanovilo Ministerstvo financí. Naopak u přehledu o peněžních tocích není stanovená struktura, ale pouze metodika určená Ministerstvem financí. (Kislíngrová, 1999, s. 29 – 30)

Knápková a Pavelková (2010, s. 19) ale poukazují na to, že tyto výkazy jsou zpracovávány především pro účetní a daňové účely, a proto víceméně neobsahují data věrně popisující ekonomickou realitu podniku. Je tedy nutné s těmito daty nakládat opatrně vzhledem k jejich vypovídací schopnosti – může být považováno za slabou stránku finanční analýzy.

Kromě výše zmíněných účetních výkazů mohou být cenným zdrojem pro zpracování finanční analýzy také výroční zprávy společnosti, které musí ze zákona o účetnictví připravit společnosti podléhající auditu. Dalším zdrojem může být také příloha účetní závěrky. (Vochozka, 2011, s. 14)

2.1 Rozvaha

Rozvaha podniku nám dává informace o finanční situaci podniku, které jsou nezbytné pro řízení. Obvykle je sestavována ve tvaru bilance T, kde na levé straně jsou **aktiva** (majetko-

vá strana) a na pravé straně **pasiva** (kapitálová nebo také zdrojová strana). Rozvaha by měla být sestavena tak, aby přehledně ukazovala, co podnik vlastní, tj. majetková struktura podniku, jakými zdroji je její majetek hrazen, tj. kapitálová struktura, jaká je jeho finanční situace, atd.

Jednotlivé položky jsou v rozvaze uváděny jako konečné stavy běžného účetního období a stavy na konci minulého účetního období. Toto nám umožňuje okamžitě zjistit, jak se vývoj jednotlivých položek mění. Aktiva jsou v rozvaze uspořádána podle stupně likvidity a podle skupin majetkových složek. Pasiva se dělí na vlastní a cizí zdroje. (Paseková, 2007, s. 26; Synek et al., 2011, s. 61 – 62)

Rozvaha sumarizuje veškeré transakce společnosti zaznamenaných v jeho účetnictví. Všechny ostatní výkazy jsou jenom detailně zpracované jednotlivé rozvahové položky (výkaz zisku a ztráty rozvádí výsledek hospodaření za účetní období) nebo skupiny rozvahových položek (výkaz cash flow, výkaz změn vlastního kapitálu). Rozvaha má statickou vypovídací hodnotu – zachycuje data o momentální finanční situaci podniku k danému okamžiku. (Paseková, 2007, s. 26)

Při analýze rozvahy budeme sledovat zejména:

- *Stav a vývoj bilanční sumy;*
- *Strukturu aktiv, její vývoj a přiměřenost velikosti jednotlivých položek;*
- *Strukturu pasiv, její vývoj s důrazem na podíl vlastního kapitálu, bankovních a do-davatelských úvěrů;*
- *Relace mezi složkami aktiv a pasiv, tj. velikost stálých aktiv a dlouhodobých pasiv, velikost stálých aktiv a vlastního kapitálu, velikost oběžných aktiv a krátkodobých cizích pasiv, finanční majetek a krátkodobé pohledávky ke krátkodobým pasivům.* (Růčková, 2010, s. 23)

2.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty podává informace o úspěšnosti činnosti společnosti a o výsledku, kterého dosáhl svou podnikatelskou činností. Tento výsledek je v rozvaze uveden jako jediný údaj (výsledek hospodaření běžného účetního období) a ke konkretizaci toho, které náklady a výnosy tento výsledek hospodaření ovlivňují, slouží právě výkaz zisku a ztráty. Popisuje vztahy mezi výnosy společnosti v určitém období a náklady spojenými s vytvořením těchto výnosů.

Výkazu zisku a ztráty je přisuzována větší významnost než rozvaze, protože z ekonomických ukazatelů má výsledek hospodaření jednoznačnou prioritu – finančně zdraví podnik musí svou činností vytvářet přebytek výnosů nad náklady – zisk. Hodnoty zisku v účetních výkazech mohou sice vyjadřovat kvalitní práci podniku za dané období, ale ne vždy je spolehlivým ukazatelem úspěchu společnosti, protože v tomto výkazu se jedná o výnosy a náklady a nikoliv o příjmy a výdaje. (Holečková, 2008, s. 31 – 32)

V České republice se používá stupňovité uspořádání výkazu zisku a ztráty a můžeme v něm tedy nalézt několik stupňů výsledků hospodaření, které se liší tím, jaké náklady a výnosy do jejich struktury vstupují. Základními stupni rozdělení výsledků hospodaření jsou **provozní, finanční a mimořádný** výsledek hospodaření. Za nejdůležitější položku bývá označován provozní výsledek hospodaření, protože odráží schopnost společnosti vytvářet kladný výsledek hospodaření ze své hlavní činnosti.

Informace získané z výkazu zisku a ztráty jsou využívány pro rozbor výsledku hospodaření společnosti, ale také k výpočtům týkajících se různých ukazatelů rentability. Největší význam pro finanční analýzu mají výnosy, tržby, nákladové úroky, provozní výsledek hospodaření, výsledek hospodaření za běžnou činnost a výsledek hospodaření za účetní období. (Holečková, 2008, s. 33 – 34; Růčková, 2010, s. 32 – 33)

Hodnoty jednotlivých položek výkazu zisku a ztráty se uvádějí za dvě účetní období (běžné účetní období a minulé účetní období), aby bylo umožněno okamžitě vysledovat vývoj finanční výkonnosti podniku. Celkový zisk nebo ztráta (výsledek hospodaření běžného období po zdanění) musí odpovídat hodnotě vykázané v rozvaze. (Paseková, 2007, s. 33 – 34)

2.3 Přehled o peněžních tocích

Přehled o peněžních tocích, neboli také výkaz cash flow, je účetní výkaz, který srovnává bilanční formou příjmy (zdroje tvorby peněžních prostředků) s výdaji (užití peněžních prostředků) za určité období. Peněžní prostředky představují peníze v hotovosti včetně cenin, peníze na účtech v bance a případně i peníze na cestě. Mezi peněžní prostředky můžeme zahrnout také peněžní ekvivalenty – krátkodobý likvidní finanční majetek, který lze okamžitě směnit za předem známou částku peněžních prostředků. Pomocí tohoto výkazu můžeme posoudit skutečnou finanční situaci společnosti a také z něj můžeme zjistit, kolik

peněžních prostředků podnik vytvořil a k čemu je použil. (Paseková, 2007, s. 34; Růčková, 2010, s. 34)

Grünwald a Holečková (2007, s. 46) poukazují na to, že výkaz cash flow je velice užitečným výkazem zejména pro posouzení platební schopnosti podniku, likvidity, protože výkaz zisku a ztráty, který je založený na aktuálním účetním principu, neukazuje, jaké reálné příjmy a výdaje vznikají. Dále zmiňují, že podniky vykazující vysoké tržby a zisky se můžou dostat do problémů se stavem peněžních prostředků – zisk není totéž, co peníze – růst zisku zdaleka neznamena růst peněžních prostředků. To je také důvod, proč se ke zjištění finančních informací odvrací od zisku a aktuálního účetnictví a přiklání se k peněžním tokům.

Výkaz cash flow je rozdělen na:

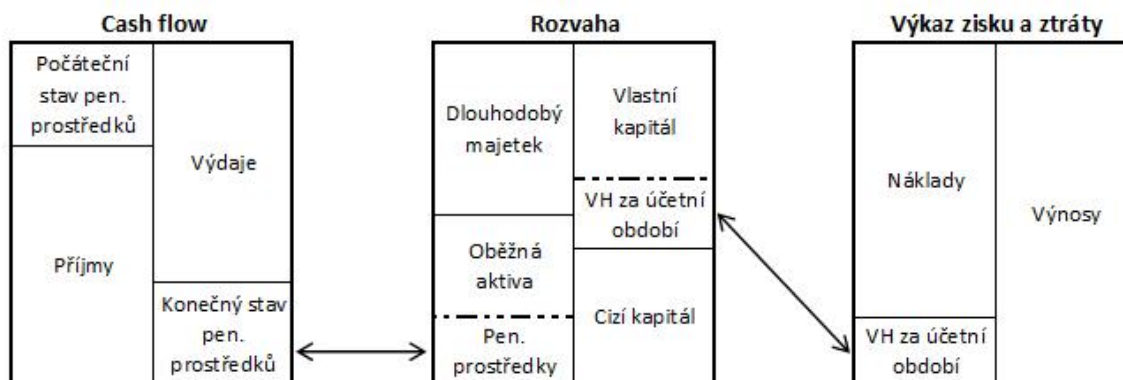
- **Provozní činnost** – nejdůležitější část; ukazuje, jak výsledek hospodaření za běžnou činnost odpovídá skutečně vydělaným penězům a jaký vliv mají změny pracovního kapitálu a jeho složkami na produkci peněz – nejedná se zde pouze o výsledky provozní činnosti, ale i o změny zásob, závazků, pohledávek,...
- **Investiční činnost** – zobrazuje strukturu výdajů týkajících se pořízení investičního majetku a příjmy plynoucí z prodeje investičního majetku.
- **Finanční činnost** – hodnocení vnějšího financování – zejména změny u dlouhodobého kapitálu (splácení a přijímání nových úvěrů), změny vlastního kapitálu (výplata dividend, zvyšování vlastního jmění apod.).

Cash flow může být sestaveno dvěma různými způsoby:

- přímo – sledováním příjmů a výdajů společnosti za dané období;
- nepřímo – transformací zisku do pohybu peněžních prostředků. (Růčková, 2010, s. 34 – 36)

2.4 Vzájemná provázanost mezi základními účetními výkazy

Na obrázku (Obrázek 1) je znázorněna vzájemná provázanost mezi základními účetními výkazy. Základním výkazem je rozvaha, která znázorňuje majetkovou a finanční strukturu společnosti. Mezi položkami na straně pasiv můžeme nalézt výsledek hospodaření za účetní období, který je do rozvahy zaveden z výkazu zisku a ztráty. Na straně aktiv jsou důležitou položkou peněžní prostředky – vývoj těchto peněžních prostředků v průběhu účetního období můžeme nalézt ve výkazu cash flow. (Knápková a Pavelková, 2010, s. 56)

Obrázek 1 Provázanost účetních výkazů (Knápková a Pavelková, 2010, s. 56)

2.5 Výroční zpráva společnosti

Výroční zpráva podniku podává informace o finanční pozici a výsledcích finančního hospodaření společnosti jednak vlastníkům podniku, ale i ostatním externím uživatelům. Ve větších podnicích, které mají rozsáhlou klientelu a ambice na další expanzi, může sloužit také jako propagační materiál společnosti.

Účelem výroční zprávy je vyváženě, souhrnně a uceleně informovat o vývoji jejich výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení – můžeme v ní nalézt informace týkající se například:

- minulého i předpokládaného vývoje činnosti podniku,
- důležitých skutečností nastalých až po rozvahovém dni,
- toho, jestli má společnost organizační složku podniku v zahraničí, apod. (Mrkvička a Kolář, 2006, s. 31 – 32; Grünwald a Holečková, 2007, s. 50)

Grünwald a Holečková (2007, s. 50) také důrazně doporučují seznámit se s výroční zprávou ještě před počátkem finančně-analytických výpočtů.

2.6 Příloha účetní závěrky

V příloze k účetní závěrce nalezneme informace, které rozvaha ani výkaz zisku a ztráty neobsahují. Vysvětluje skutečnosti, které jsou významné z hlediska externích uživatelů účetní závěrky, aby si vytvořili představu o finanční situaci a výsledcích hospodaření společnosti, mohli provést srovnání s minulostí a odhadnout možný budoucí vývoj. Příloha podává vysvětlení a doplňuje informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Je

vysvětlena každá významná položka, která je podstatná pro analýzu a hodnocení výkonnosti a finanční pozice podniku.

Příloha nám poskytuje informace týkající se například:

- obecných údajů o společnosti – charakteristika podniku, právní forma společnosti, počet zaměstnanců, apod.;
- údajů o fyzických či právnických osobách mající podstatný vliv v tomto podniku
- informací o použitých účetních metodách, účetních zásadách a způsobu oceňování a odpisování majetku;
- doplňujících údajů k účetním výkazům;
- mnoha dalších informací o podniku. (Holečková, 2008, s. 36 – 37; Knápková a Pavelková, 2010, s. 57)

3 METODY FINANČNÍ ANALÝZY A JEJÍ UKAZATELE

Metody finanční analýzy můžeme dle Mrkvičky a Koláře (2006, s. 43) a Sedláčka (2009, s. 7) rozdělit v základním členění na 2 druhy, a to fundamentální analýzu a technickou analýzu.

Fundamentální finanční analýza se soustřeďuje na vyhodnocování spíše kvalitativních údajů o podniku, přičemž základní metodou analýzy je odborný odhad založený na hlubokých empirických i teoretických zkušenostech analytika. Informace kvantitativní povahy se do analýzy zahrnují, zpravidla se však nezpracovávají pomocí algoritmizovaného matematického aparátu.

Technickou finanční analýzou rozumíme kvantitativní zpracování ekonomických dat s použitím matematických, matematicko-statistických a dalších algoritmizovaných metod, přičemž výsledky zpracování jsou opět kvantitativně, ale i kvalitativně vyhodnocovány. (Mrkvička a Kolář, 2006, s. 44)

Zaměříme se na technickou finanční analýzu – zejména na její základní metody, mezi které můžeme zařadit například analýzu:

- stavových (absolutních) ukazatelů – analýza majetkové a finanční struktury s využitím analýzy trendů (horizontální analýza) a procentního rozboru jednotlivých položek výkazů (vertikální analýza)
- tokových ukazatelů – horizontální a vertikální analýza výnosů, nákladů, zisku a cash flow
- rozdílových ukazatelů – zejména analýza čistého pracovního kapitálu
- poměrových ukazatelů – analýza ukazatelů likvidity, rentability, aktivity, zadluženosti, atd.
- soustav ukazatelů a souhrnných ukazatelů hospodaření (Knápková a Pavelková, 2010, s. 59)

Absolutními ukazateli jsou myšleny údaje z účetních výkazů, které lze přímo použít – rozlišujeme stavové ukazatele (stav k určitému okamžiku – rozvaha) a tokové ukazatele (data vztažená k určitému časovému intervalu – výkaz zisků a ztráty, výkaz cash flow). Rozdílové ukazatele získáme odečtením absolutních ukazatelů. Poměrové ukazatele můžeme charakterizovat jako podíl dvou položek nejčastěji získaných ze základních účetních výkazů a

tvoří nejpočetnější skupinu ukazatelů finanční analýzy (Knápková a Pavelková, 2010, s. 64; Růčková, 2010, s. 41)

3.1 Absolutní ukazatele finanční analýzy

Absolutní ukazatele jsou základem finanční analýzy a můžeme mezi ně zařadit horizontální a vertikální analýzu.

3.1.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza (analýza trendů) podává informace o tom, jaké absolutní pohyby se uskutečnily v jednotlivých položkách účetních výkazů v časové posloupnosti, a také zkoumá intenzitu tohoto pohybu (procentuální změnu). Vypočítá se dle následujících vzorců:

$$\text{Absolutní změna} = \text{ukazatel}_t - \text{ukazatel}_{t-1} \quad (1)$$

$$\text{Procentuální změna} = \frac{\text{absolutní změna}}{\text{ukazatel}_{t-1}} \times 100(\%) \quad (2)$$

3.1.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza sleduje rozbor struktury vyjádřené v procentech. Zabývá se na rozdíl od horizontální analýzy pouze jedním obdobím a zjišťuje, jakým podílem se jednotlivé položky účetních výkazů podílejí na určité základně – při rozboru rozvahy je touto základnou celková výše aktiv/pasiv, u výkazu zisku a ztráty celková výše nákladů nebo výnosů. Z vertikální analýzy jsou patrné pohyby například v majetkové bázi nebo finanční struktuře podniku – můžeme z toho zhruba usoudit, co se vlastně v podniku odehrává. (Kislingerová, 1999, s. 50; Knápková a Pavelková, 2010, s. 65 – 66)

3.2 Rozdílové ukazatele

Rozdílové ukazatele můžeme dle Holečkové (2008, s. 45) získat rozdílem dvou absolutních ukazatelů. Sedláček (2009, s. 35) uvádí, že rozdílové ukazatele slouží k analýze a řízení finanční situace podniku (zejména likvidity).

Nejvýznamnějším rozdílovým ukazatelem je čistý pracovní kapitál.

3.2.1 Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál (ČPK) je charakterizován jako rozdíl mezi oběžnými aktivy celkem a krátkodobými pasivy. Pro výpočet můžeme použít vzorec:

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobá pasiva} \quad (3)$$

K velikosti čistého pracovního kapitálu se lze také dopočítat pomocí vzorce:

$$\begin{aligned} \text{ČPK} = & (\text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobé závazky}) \\ & - \text{stálá aktiva} \end{aligned} \quad (4)$$

Grafické znázornění čistého pracovního kapitálu lze vidět na obrázku dole.

Velikost čistého pracovního kapitálu je významná pro krátkodobé financování podniku a zajišťování plynulosti hospodářské činnosti. Tento ukazatel je úzce spjat s rozsahem podnikatelské činnosti měřené pomocí tržeb – jestliže má podnik rozumně nastaven pracovní kapitál a funguje optimálně, tak se zpravidla pracovní kapitál mění v závislosti na tržbách. (Vochozka, 2011, s. 21)

Mrkvička a Kolář (2006, s. 60) uvádí, že čistý pracovní kapitál je důležitým ukazatelem platební schopnosti podniku (solventnosti podniku). Dále zmiňují, že čím vyššího čistého pracovního kapitálu je dosaženo, tím větší by měla být při dobré likvidnosti jednotlivých složek podniku schopnost dostat svým finančním závazkům. Můžeme se také setkat s pojmem **nekrytý dluh** – nastává v případě, kdy ukazatel čistého pracovního kapitálu nabývá záporných hodnot.

Kislingerová (1999, s. 51) vyjadřuje jiný pohled na čistý pracovní kapitál – je to část oběžného majetku financovaného z dlouhodobého kapitálu. Z toho vyplývá, že čistý pracovní kapitál udává velikost volné částky kapitálu, která není vázána na krátkodobé závazky.

Obrázek 2 Čistý pracovní kapitál (Knápková a Pavelková, 2010, s. 82)

3.3 Poměrové ukazatele

Poměrové ukazatele tvoří největší skupinu ukazatelů finanční analýzy. Sedláček (2009, s. 55) to zdůvodňuje, protože pomocí nich můžeme získat rychle a nenákladně představu o základních finančních charakteristikách podniku. Kislingerová (1999, s. 54) ještě zmiňuje oblíbenost těchto ukazatelů pramenící především z vysoké praktické využitelnosti.

Poměrové ukazatele vznikají tehdy, když jsou dány absolutní hodnoty ze základních účetních výkazů do poměru a tím můžeme analyzovat vzájemné vazby mezi ukazateli. Lze je sestavit jako podílové (do poměru je dána část celku a celek – například podíl cizího kapitálu na celkovém kapitálu) nebo jako vztahové (dávají do poměru samostatné veličiny – například poměr zisku k celkovým aktivům). (Sedláček, 2009, s. 55; Vochozka, 2011, s. 22)

Růčková (2010, s. 48) i Knápková s Pavelkovou (2010, s. 82 – 83) zmiňují, že je možno zkonstruovat velké množství poměrových ukazatelů, ale v praxi se osvědčilo používání pouze několika základních. Můžeme je roztrždit do následujících skupin:

- ukazatele rentability,
- ukazatele zadluženosti,
- ukazatele likvidity,
- ukazatele aktivity,
- ukazatele kapitálového trhu,
- ostatní významné poměrové ukazatele.

3.3.1 Ukazatele rentability

Pod pojmem rentabilita si můžeme představit schopnost podniku vytvářet nové zdroje, resp. dosahovat zisku pomocí investovaného kapitálu. Pomocí ukazatelů rentability se hodnotí celková efektivnost podnikatelské činnosti podniku a mimo jiné také slouží pro akcionáře a potenciální investory. Ukazatele rentability by obecně měly mít rostoucí tendenci v čase. (Růčková, 2010, s. 51 – 52)

Vochozka (2011, s. 22) nám říká, že ukazatele rentability vyjadřují poměr zisku k určitému vstupu – aktivům, kapitálu, nebo tržbám. Všechny ukazatele vyjadřují, kolik Kč zisku připadá na 1 Kč jmenovatele. Mrkvička a Kolář (2006, s. 83) poukazují na to, že položka čitatele zisk může být dosazován zisk před zdaněním (EBT), zisk po zdanění (EAT), zisk před úroky a daněmi (EBIT), apod.

Rentabilita aktiv (ROA – Return on Assets) bývá někdy nazývána jako produkční síla podniku a je klíčovým měřítkem rentability. Poměruje různé formy zisku s celkovými aktivy vloženými do společnosti bez ohledu na původ financování. Rentabilitu aktiv můžeme vypočítat dle vzorců (5), (6), (7) nebo (8).

$$ROA = \frac{EBIT}{Aktiva} \quad (5)$$

$$ROA = \frac{EBIT \times (1 - t)}{Aktiva}; \quad (6)$$

kde: t ...daňová sazba

$$ROA = \frac{EAT}{Aktiva} \quad (7)$$

$$ROA = \frac{EAT + úroky \times (1 - t)}{Aktiva} \quad (8)$$

Při použití EBIT v čitateli nám rentabilita aktiv udává výkonnost podniku bez vlivu zadlužení a daňového zatížení – z výše uvedených vzorců je nejkompexnější. (Kislingerová, 2010, s. 98 – 99)

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE – Return on Equity) vyjadřuje, kolik zisku připadá na jednu korunu kapitálu vloženého akcionáři nebo vlastníky podniku.

$$ROE = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Vlastní kapitál}} \quad (9)$$

Tento ukazatel vyjadřuje, jestli je kapitál investorů reprodukován s náležitou intenzitou s ohledem na odpovídající riziko investice – rentabilita vlastního kapitálu by měla být o několik procent vyšší, než je průměrné úročení dlouhodobých vkladů. *Kladný rozdíl mezi úročením vkladů a rentabilitou se nazývá prémie za riziko.* (Knápková a Pavelková, 2010, s. 98 – 99; Růčková, 2010, s. 53 – 54)

Rentabilitu tržeb (ROS – Return on Sales) považuje Vochozka (2011, s. 23) z hlediska efektivnosti podniku za velmi důležitý ukazatel. Růčková (2010, s. 56) definuje rentabilitu tržeb jako ukazatel, kde v čitateli je výsledek hospodaření v různých podobách a ve jmenovateli tržby. Hodnoty tohoto ukazatele lze dosáhnout pomocí vzorce (10). Rentabilita tržeb nám sděluje, kolik dokáže podnik vytvořit efektu na 1 Kč tržeb.

$$ROS = \frac{Zisk}{Tržby\ z\ prodeje\ zboží,\ vl.\ výrobků\ a\ služeb} \quad (10)$$

Kislingerová (2010, s. 100) dodává, že pokud v čitateli použijeme zisk po zdanění (EAT), získáme ziskovou marži.

3.3.2 Ukazatele zadluženosti

Mrkvička a Kolář (2006, s. 86) označují pojmem zadluženost podniku skutečnost, kdy jsou využívány pro financování aktivit kromě vlastních zdrojů, také zdroje cizí – dluh. Kislingerová a Hnilica (2005, s. 34) zmiňují, že zadluženost (i vysoká) nemusí být negativní charakteristikou podniku – naopak v dobře fungující firmě může vyšší zadluženost pozitivně přispívat k rentabilitě vlastního kapitálu. Naopak Knápková s Pavelkovou (2010, s. 83) upozorňují na to, že čím vyšší zadluženost, tím na sebe bere podnik vyšší riziko, protože musí splácet své závazky bez ohledu na to, v jaké je právě situaci. Dále ale doplňují, že určitá výše zadlužení je pro podnik zpravidla užitečná, protože cizí kapitál je levnější než vlastní – to je zapříčiněno tzv. daňovým efektem nebo daňovým štítem (úroky z cizího kapitálu jsou nákladem snižujícím zisk, ze kterého se platí daně).

Podstatou analýzy zadluženosti je nalezení optimální kapitálové struktury mezi vlastními a cizími zdroji. Při analýze zadluženosti se používá celá řada ukazatelů zadluženosti – ty nejdůležitější jsou popsány dále. (Růčková, 2010, s. 57)

Základním ukazatelem zadluženosti je **celková zadluženost**. Poměruje cizí zdroje k celkové hodnotě aktiv – vzorec (11).

$$Celková\ zadluženost = \frac{Cizí\ zdroje}{Aktiva} \quad (11)$$

Růčková (2010, s. 58) zmiňuje, že obecně o tomto ukazateli můžeme říci následující: s rostoucí hodnotou tohoto ukazatele stoupá také riziko věřitelů. Tento ukazatel ale musí být posuzován v souvislosti s celkovou výnosností podniku a se strukturou cizího kapitálu. Knápková s Pavelkovou (2010, s. 84) uvádějí doporučenou hodnotu pro tento ukazatel v rozmezí 30-60 %. Dále poukazují na to, že je nutné respektovat příslušnost k odvětví a pozornost by se měla také věnovat schopnosti splácení úroků z dluhů.

Dalším hojně využívaným ukazatelem je ukazatel **míry zadluženosti**. Hodnotu tohoto ukazatele dostaneme výpočtem dle vzorce (12).

$$\text{Míra zadluženosti} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Vlastní kapitál}} \quad (12)$$

U tohoto ukazatele je důležitý jeho vývoj v čase - rostoucí nebo klesající tendence. Signalizuje, do jaké míry by mohly být ohroženy nároky věřitelů. (Knápková a Pavelková, 2010, s. 85)

Vochozka (2011, s. 26) ještě dodává, že za základní bezpečnou hodnotu míry zadluženosti při zohlednění finančního rizika se považuje 40 % cizího kapitálu v poměru k vlastnímu.

Dalším ukazatelem je **úrokové krytí**. Tento ukazatel vyjadřuje, kolikrát zisk převyšuje placené úroky a prakticky ho můžeme charakterizovat jako schopnost podniku pokrýt náklady na vypůjčený kapitál z dosaženého zisku. Pokud hodnota ukazatele je rovna 1, znamená to, že celý zisk je použit na zaplacení úroků a na akcionáře a vlastníky podniku nezůstane nic. Doporučená minimální hodnota dle literatury se pohybuje kolem 5. (Knápková a Pavelková, 2010, s. 85 – 86; Sedláček, 2009, s. 64)

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Nákladové úroky}} \quad (13)$$

Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji je dalším poměrně významným ukazatelem. Poskytuje nám obraz toho, čemu podnik dává přednost – jestli finanční stabilitě nebo výnosem z činnosti společnosti. Platí zde zlaté pravidlo financování: *Dlouhodobý majetek má být financován vlastním kapitálem, případně dlouhodobým kapitálem*. V souvislosti s tímto ukazatelem se můžeme setkat se strategiemi financování podniku – agresivní (hodnota ukazatele menší než 1; levnější, velmi riziková), konzervativní (vyšší hodnota; dražší, bezpečná) a neutrální (přiměřené krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji). (Grünwald a Holečková, 2007, s. 120; Knápková a Pavelková, 2010, s. 87; Sedláček, 2009, s. 65)

3.3.3 Ukazatele likvidity

Mrkvička a Kolář (2006, s. 74) charakterizují likviditu společnosti jako *momentální schopnost podniku uhradit své splatné závazky*. Knápková s Pavelkovou (2010, s. 89) a Sedláček (2009, s. 66) říkají, že *ukazatele likvidity poměrují to, čím je možno platit (čítatel), s tím, co je nutno zaplatit (jmenovatel)*. Vochozka (2011, s. 26) uvádí, že likvidita podniku je důležitý faktor pro jeho dlouhodobé fungování a je v přímém střetu s rentabilitou – aby podnik byl likvidní, musí mít vázané určité finanční prostředky v oběžných aktivech (zásoby, po-

hledávky, peníze v hotovosti,...) a tyto prostředky na sebe váží kapitál, který může být použit na jinou aktivitu, která by podniku přinesla kapitál.

Níže jsou uvedeny základní ukazatele likvidity, se kterými se lze setkat – běžná likvidita, pohotová likvidita a hotovostní likvidita.

Běžná likvidita (likvidita 3. stupně) v čitateli zahrnuje všechny položky oběžného majetku. Ukazatel měří, kolikrát celková oběžná aktiva pokryjí krátkodobé závazky podniku – vypovídá o tom, jak by byl podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby všechna oběžná aktiva ihned přeměnil na hotovost. (Kislingerová, 2010, s. 104)

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (14)$$

Sedláček (2009, s. 66) poukazuje na to, že tento ukazatel je citlivý na strukturu zásob a jejich správné ocenění ve vztahu k prodejnosti a na strukturu pohledávek z hlediska nesplacných ve lhůtě či nedobytných. Doporučená hodnota je ve většině literatury uvedena v rozmezí 1,5 – 2,5. Nikdy by však hodnota tohoto ukazatele neměla klesnout pod 1. Růčková (2010, s. 50) uvádí, že čím vyšší je hodnota ukazatele, tím je větší pravděpodobnost zachování platební schopnosti podniku. Knápková s Pavelkovou (2010, s. 90) ale doplňují, že příliš vysoká hodnota zase svědčí o zbytečně vysokém čistém pracovním kapitálu a drahém financování.

Pohotová likvidita (likvidita 2. stupně) na rozdíl od běžné likvidity do čitatele nezahrnuje nejméně likvidní položku oběžných aktiv – zásoby – podává tak přesnější vyjádření schopnosti dostát svým krátkodobým závazkům.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{Zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (15)$$

Doporučená hodnota pro tento ukazatel se pohybuje v rozmezí 1 – 1,5. Při hodnotě nižší než 1 musí podnik ke splacení svých krátkodobých závazků spoléhat na případný prodej zásob. Vysoká hodnota naopak značí situaci, kdy podnik drží mnoho pohotových prostředků, které přinášejí minimální zhodnocení. (Vochozka, 2011, s. 27)

Hotovostní likvidita (likvidita 1. stupně) hodnotí schopnost podniku hradit dluhy splatné v daném okamžiku.

$$\text{Hotovostní likvidita} = \frac{\text{Krátkodobý finanční majetek}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (16)$$

Doporučená hodnota je v rozmezí 0,2 – 0,5. Vyšší hodnoty ukazatele svědčí o neefektivním využití finančních prostředků. (Knápková a Pavelková, 2010, s. 91; Sedláček, 2009, s. 67)

3.3.4 Ukazatele aktivity

Podle Kislingerové a Hnilici (2005, s. 33) slouží tyto ukazatele k tomu, aby podaly informace o tom, jak úspěšně jsou využita aktiva podniku. Vochozka (2011, s. 24) zmiňuje, že tyto ukazatele pracují s dílčími částmi majetku, které jsou nejčastěji poměřovány k tržbám, ale také k výnosům nebo k jiným dalším položkám.

Tyto ukazatele je možné vyjádřit ve dvou variantách:

- Rychlost obratu (obrátkovost) – vyjádření počtu obrátek aktiv za období, během kterého bylo dosaženo tržeb použitých v ukazateli.
- Doba obratu – vyjadřuje počet dní potřebných k jedné obrátce.

U ukazatelů aktivity nejsou doporučené hodnoty, ale platí zde, že je nutné hodnotit jejich vývoj či stav vždy ve vztahu k odvětví, ve kterém podnik působí – pro každé odvětví jsou typické jiné hodnoty. (Kislingerová a Hnilica, 2005, s. 33 – 34)

Prvním ukazatelem je **obrat aktiv**, který měří celkové využití aktiv – informuje, kolikrát se celková aktiva obrátí za rok. Tento ukazatel by měl dosahovat co nejvyšších hodnot, minimálně však hodnoty 1. (Vochozka, 2011, s. 24)

$$Obrat\ aktiv = \frac{Tržby}{Aktiva} \quad (17)$$

Dalším ukazatelem je **obrat zásob**. Ten nám vyjadřuje, kolikrát je každá položka zásob v průběhu roku prodána a znovu naskladněna. Pro zhodnocení ukazatele je důležitý jeho vývoj v čase a porovnání s obdobím. Pokud tento ukazatel dosahuje lepších hodnot než hodnoty v odvětví, znamená to, že společnost nemá přebytečné zásoby, ve kterých jsou umrtveny finanční prostředky. Tyto prostředky musí být profinancovány a dochází k růstu vázanosti kapitálu, který nenese žádný výnos. (Kislingerová, 2010, s. 108 – 109; Knápková a Pavelková, 2010, s. 103)

$$Obrat\ zásob = \frac{Tržby}{Zásoby} \quad (18)$$

S obratem zásob souvisí ukazatel **doba obratu zásob**. Je to ukazatel, který vyjadřuje průměrný počet dnů, po které jsou zásoby vázány v podnikání do doby jejich spotřeby nebo prodeje. (Vochozka, 2011, s. 25)

$$Doba\ obratu\ zásob = \frac{Zásoby}{Tržby} \times 360 \quad (19)$$

Dobu obratu pohledávek charakterizují Mrkvička s Kolářem (2006, s. 96) jako ukazatel vyjadřující dobu, po kterou se majetek v průměru za rok vyskytuje ve formě pohledávek, resp. za jakou dobu jsou v podniku průměrně inkasovány pohledávky. Vochozka (2011, s. 25) dodává, že čím je tato doba delší, tím déle podnik poskytuje svým obchodním partnerům bezplatný obchodní úvěr. Dle Knápkové a Pavelkové (2010, s. 104) se hodnota tohoto ukazatele v rámci finanční analýzy srovnává s dobou splatnosti faktur a odvětvovým průměrem – pokud je delší průměrná doba inkasa pohledávek, podnik zpravidla potřebuje další úvěry, a tím vznikají další náklady.

$$Doba\ obratu\ pohledávek = \frac{Pohledávky}{Tržby} \times 360 \quad (20)$$

Ukazatel **doba obratu závazků** nám vyjadřuje dobu ve dnech, během kterých zůstávají krátkodobé závazky neuhrazeny a podnik tak využívá bezplatných obchodních úvěrů od svých dodavatelů. (Kislingerová, 2010, s. 109)

$$Doba\ obratu\ závazků = \frac{Krátkodobé\ závazky}{Tržby} \times 360 \quad (21)$$

V souvislosti s předchozími ukazateli zmiňuje Holečková (2008, s. 86 – 87) výpočet tzv. **obchodního deficitu** – rozdíl mezi dobou obratu pohledávek a dobou obratu závazků ve dnech. Tento ukazatel má vysokou vypovídací schopnost a vyjadřuje, zda podnik úvěruje své zákazníky (ukazatel je kladný, potřeba dalších zdrojů financování) nebo naopak dodavatelé úvěrují náš podnik (záporný ukazatel, zvýšení volného peněžního toku).

3.3.5 Ukazatele kapitálového trhu

Tyto ukazatele podávají informace o tom, jak trh (burza, investoři) hodnotí činnost podniku v minulosti a jeho budoucí výhled. Jsou výsledkem úrovně všech výše zmíněných ukazatelů – rentability, zadluženosti, likvidity a aktivity. Tyto ukazatele jsou důležité zejména pro investory (i potenciální), ale mají také význam pro podnik samotný, a to v případě, kdy chce získat zdroje financování na kapitálovém trhu. (Kislingerová, 2010, s. 112)

3.4 Souhrnné ukazatele

Souhrnné ukazatele slouží k vyjádření celkové finančně-ekonomické situace a výkonnosti podniku jedním číslem. Vypovídací hodnota těchto ukazatelů není vysoká, ale mohou posloužit pro rychlé zhodnocení situace nebo orientační podklad pro další hodnocení. (Růčková, 2010, s. 70)

Souhrnné ukazatele můžeme rozdělit do dvou skupin – bankrotní modely a bonitní modely.

Bankrotní modely dle Vochozky (2011, s. 83) poskytují informace, které slouží k predikci finančních problémů podniku nebo dokonce k předpovědi možného budoucího bankrotu. Knápková s Pavelkovou (2010, s. 131) a Růčková (2010, s. 72) doplňují, že tyto modely vycházejí z předpokladu, že firma spějící k bankrotu má určité problémy v oblasti likvidity, výše čistého pracovního kapitálu či rentabilitou vloženého kapitálu. Mezi nejznámější a nejpoužívanější bankrotní modely se řadí např. Z-skóre (Altmanův model) nebo indexy IN (indexy důvěryhodnosti).

Bonitní modely diagnostikují finanční zdraví podniku pomocí bodového hodnocení za jednotlivé hodnocené oblasti hospodaření a podle toho můžeme určit, zda se podnik řadí mezi dobré či špatné – umožňuje srovnání s jinými podniky ve stejném oboru. Do této skupiny patří např. Tamariho model nebo Kralickův Quicktest.

3.4.1 Altmanův model (Z-skóre)

Ukazatel Z-skóre je nejznámější a nejpoužívanější model. Vychází z diskriminační analýzy a podává informaci o finančním zdraví podniku jedním číslem. Zahrnuje v sobě všechny podstatné složky finanční analýzy – rentabilita, likvidita, zadluženost a struktura kapitálu. Každý parametr má autorem přiřazenou váhu, která vyjadřuje významnost parametru pro finanční zdraví podniku. Výpočet Altmanova modelu je znázorněn ve vzorci (22). V tabulce (Tabulka 1) jsou pak uvedeny rozpětí hodnot pro jednotlivé situace hodnocení. (Kislingerová, 1999, s. 69 – 70)

$$Z - skóre = 1,2 \times X_1 + 1,4 \times X_2 + 3,3 \times X_3 + 0,6 \times X_4 + 1 \times X_5 \quad (22)$$

Kde:

X_1 Pracovní kapitál/Aktiva;

X_2 Nerozdělený zisk/Aktiva;

X_3 EBIT/Aktiva;

X_4 Tržní hodnota vlastního kapitálu/Cizí zdroje;

X_5 Tržby/Aktiva.

Tabulka 1 Hodnoty ukazatele Z-skóre a jejich vyhodnocení (Kislingerová, 1999, s. 70)

Z-skóre	Vyhodnocení situace
$-\infty - 1,8$	Podnik je na pokraji bankrotu
$1,8 - 2,98$	„Šedá zóna“ – nelze přesně určit
$2,99 - \infty$	Finančně zdravý podnik

3.4.2 Index IN

Index IN hodnotí stejně jako předchozí ukazatel finanční zdraví podniku pomocí jednoho čísla. Tento ukazatel byl však sestaven pro podmínky v ČR na základě matematicko-statistických modelů ratingu. Index je možné nalézt ve více provedení – nejnovější je index IN05. Hodnotu ukazatele získáme podle vzorce (23) a vyhodnocení nalezneme v tabulce (Tabulka 2). (Knápková a Pavelková, 2010, s. 132)

$$IN05 = 0,13 \times X_1 + 0,04 \times X_2 + 3,97 \times X_3 + 0,21 \times X_4 + 0,09 \times X_5 \quad (23)$$

Kde:

X_1 Aktiva/Cizí zdroje;

X_2 Zisk/Nákladové úroky;

X_3 Zisk/Aktiva;

X_4 Výnosy/Aktiva;

X_5 Oběžná aktiva/Krátkodobý cizí kapitál.

Tabulka 2 Hodnoty ukazatele IN05 a jejich vyhodnocení (Vochozka, 2011, s. 96)

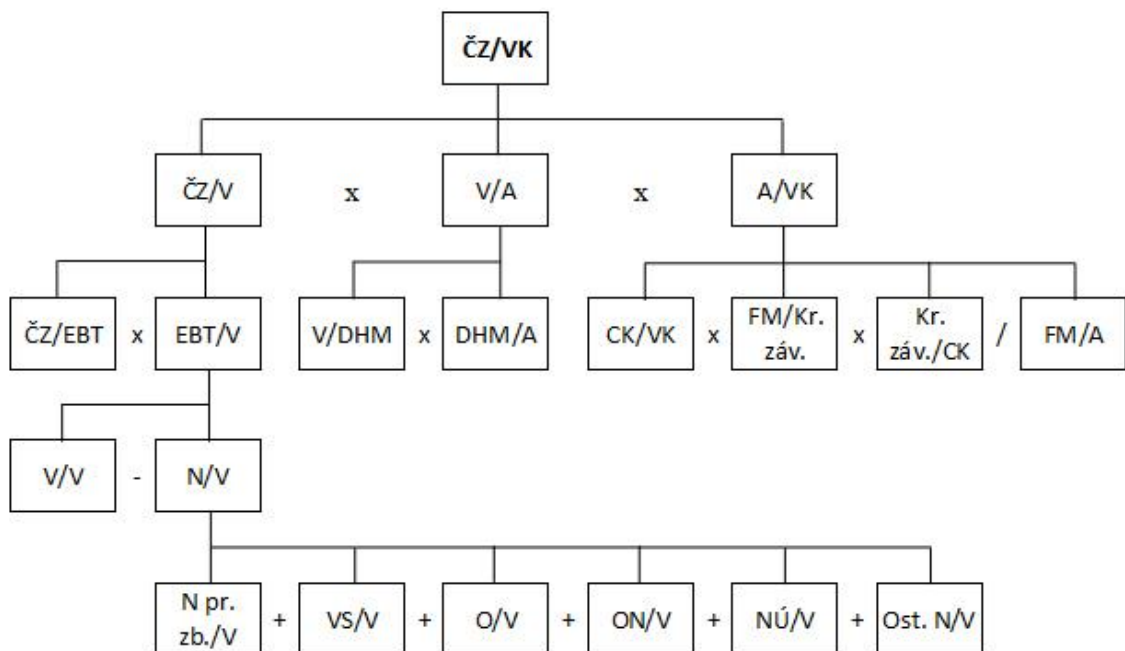
IN05	Vyhodnocení
$-\infty - 0,9$	Bankrotní podnik
$0,9 - 1,6$	„Šedá zóna“ – nelze přesně určit
$1,6 - \infty$	Bonitní podnik

3.5 Pyramidová soustava ukazatelů

Pyramidové soustavy ukazatelů stručně a přehledně znázorňují několik charakteristických znaků finančního zdraví podniku zjištěných pomocí poměrových ukazatelů a také umožňují zjistit vzájemné souvislosti mezi rentabilitou, finanční strukturou a likviditou podniku. Nejznámější pyramidovou strukturou je Du Pont diagram, který znázorňuje závislost rentability vlastního kapitálu (ROE) na ziskovém rozpětí, obratu aktiv a poměru aktiv vůči vlastnímu kapitálu. (Mrkvička a Kolář, 2006, s. 102 – 103)

Knápková s Pavelkovou (2010, s. 129) uvádí základní myšlenku pyramidové soustavy – postupný, stále podrobnější rozklad ukazatele vztahující se k základnímu cíli podniku.

Ukázkový rozklad ukazatele ROE můžeme vidět na obrázku (Obrázek 3).

Obrázek 3 Rozklad rentability vlastního kapitálu (Knápková a Pavelková, 2010, s. 130)

Kde: ČZ = čistý zisk, VK = vlastní kapitál, V = výnosy, A = aktiva, EBT = zisk před zdaněním, DHM = dlouhodobý hmotný majetek, CK = cizí kapitál, FM = finanční majetek, Kr. záv. = krátkodobé závazky, N = náklady, N pr. zb. = náklad na prodané zboží, VS = výkonová spotřeba, O = odpisy, ON = osobní náklady, NÚ = nákladové úroky, Ost. N = ostatní náklady

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 INFORMACE O SPOLEČNOSTI

Společnost XY, s.r.o. vznikla v roce 2002 sloučením dvou zámečnických dílen Horák a Dvořák. Sídlo společnosti se nachází v Kelčanech.

Od svého založení se firma zabývá širokým souborem činností v oboru dekorace zahrad, skladovacích a regálových systémů, kovového nábytku, přepravních palet, reklamních stojanů a portálů, výroby ocelových konstrukcí, skladovacích hal a skládacích obytných kontejnerů, speciálních svařenců včetně poradenské činnosti.

Počátkem roku 2004 začala společnost vyrábět také šnekové lisy na papír a jiný pevný odpad. Za první dva roky se podařilo vyrobit 75 strojů pro společnost Lidl ČR. V roce 2006 společnost zakoupila vlastní výrobní prostory a úspěšně zavedla systém jakosti ISO 9001. V tomto roce se začala specializovat výhradně na výrobu a vývoj šnekových lisovacích strojů, s nimiž v témže roce úspěšně pronikla na skandinávský trh. V roce 2007 společnost zřídila další provoz specializovaný na výrobu, montáž a stavební zámečnické práce.

Od roku 2007 se společnost soustředila hlavně na export šnekových lisů do Švédska, kde měla zakázky u společností IKEA, COOP SE, City Gross SE, atd. Postupem času ale poměr exportu poklesl a v současné době společnost vyrábí zámečnické výrobky pro stavebnictví, silniční zábradlí, dálniční a silniční portály, ocelové haly, konstrukce, šnekové lisy a kontejnery pro domácí trh. Za významné zákazníky na domácím trhu kromě výše uvedené společnosti Lidl ČR můžeme zmínit MND, Swietelsky, Skanska a aktuálně i zakázka pro společnost A.S.A.

Vybrané zrealizované zakázky lze vidět na obrázcích (Obrázek 4 až Obrázek 7)

Obrázek 4 Kontejner (Interní materiály společnosti)

Obrázek 5 Šnekový lis (Interní materiály společnosti)

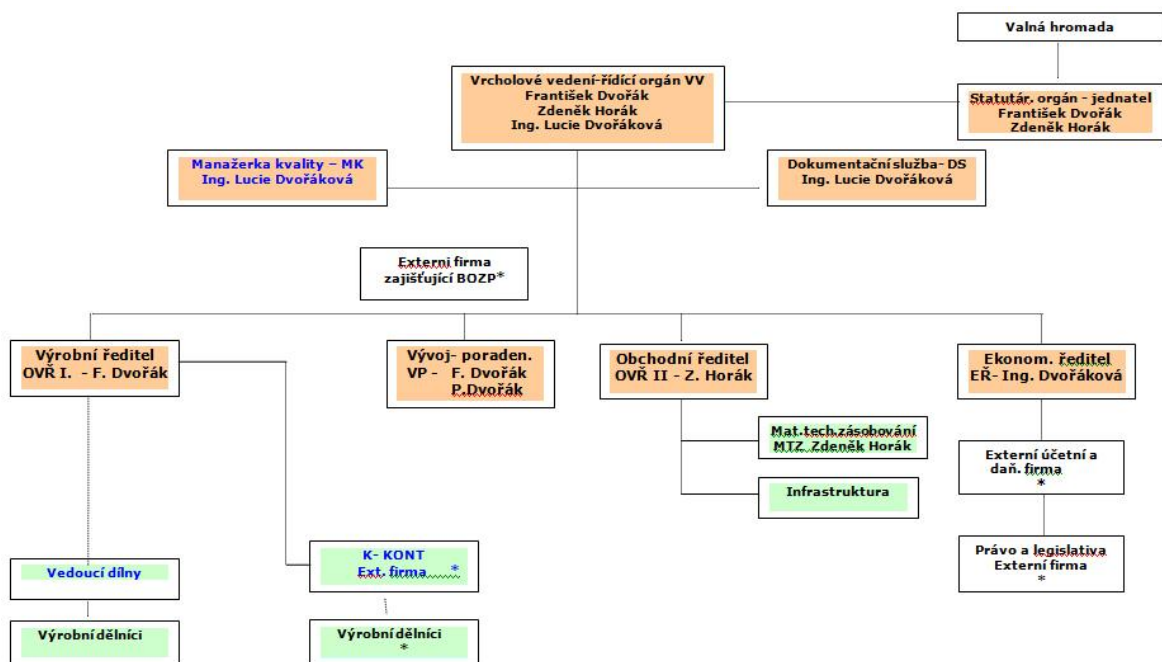
Obrázek 6 Výrobní hala (Interní materiály společnosti)

Obrázek 7 Silniční zábradlí (Interní materiály společnosti)

4.1 Organizační schéma

Na obrázku (Obrázek 8) je znázorněno organizační schéma společnosti XY, s.r.o. Koncept organizace je založen na outsourcingu – pracovníci vlastní organizace zajišťují výrobní, manažerskou, obchodní či ekonomickou činnost. Další činnosti (například projekční) jsou outsourcovány na smluvní subdodavatele – externí subjekty (na obrázku označeni „*“).

Obrázek 8 Organizační schéma společnosti (Interní materiály společnosti)

Vedení společnosti ve své působnosti zabezpečuje stanovení politik a cílů, zabezpečuje strukturu a zdroje organizace, dbá na udržování současné výkonnosti a realizuje proces neustálého zlepšování. Při dosahování strategických cílů hodnotí finanční ukazatele, ukazatele výkonnosti procesů a posuzuje úroveň spokojenosti zákazníků.

4.2 Počet zaměstnanců

Společnost zaměstnává zaměstnance dle zakázek, které společnost získá. Vývoj průměrného počtu zaměstnanců je zachycen v tabulce (Tabulka 3). Mezi lety 2010 a 2011 je patrný pokles zaměstnanců způsobený přijetím opatření kvůli zhoršenému celkovému hospodaření společnosti v roce 2010 a klesajícimu počtu zakázek k exportu na skandinávský trh.

Tabulka 3 Počet zaměstnanců ve společnosti XY, s.r.o. (Interní materiály společnosti)

Rok	2009	2010	2011	2012
Počet zaměstnanců	11	11	9	8

4.3 SWOT analýza

Strategická pozice společnosti XY, s.r.o. znázorňuje jednoduchá SWOT analýza uvedená v následující tabulce:

Tabulka 4 SWOT analýza společnosti XY, s.r.o. (Interní materiály společnosti)

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Záruka a servis produktů • Osobní vazby a přímá komunikace • Unikátní produkt vyráběný jen v několika firmách EU • Propracované know-how • Certifikáty ISO 9001, ČSN 1090 • Certifikace produktů SZÚ Brno • Neustálé inovace • Flexibilita díky nízkému stavu zásob 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečná cizojazyčná internetová prezentace • Závislost na dodavatelích • Vysoké náklady na mzdy • Nedostatečná kontrola zaměstnanců • Malý sortiment vlastních produktů • Nízké povědomí o společnosti
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Dotační tituly na zřizování sběrných dvorů • Pozitivní vnímání likvidace odpadů • Celosvětový důraz na zefektivnění 	<ul style="list-style-type: none"> • Celosvětová recese • Nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců • Růst cen surovin a energií

<p>práce s odpady</p> <ul style="list-style-type: none"> • Možné vstupy na zahraniční trhy (Ukrajina, Afrika,...) • Účast v dotačním projektu vzdělávání • Tlak poptávky na diverzifikaci sortimentu 	<ul style="list-style-type: none"> • Konkurence a substituční produkty • Administrativní bariéry pro vstup na zahraniční trhy • Změna daňových sazeb v ČR
---	--

4.4 Charakteristika odvětví

Společnost XY, s.r.o. řadíme dle klasifikace CZ-NACE do Sekce C Zpracovatelský průmysl – obecně do oddílu 25 Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení. Tento oddíl zahrnuje výrobu „čistě“ kovových výrobků, které mají zpravidla statickou funkci a nově také výrobu zbraní a střeliva. Výrobní činnost tohoto oddílu můžeme také označit jako kovovýroba a je sledována v následujících osmi skupinách:

- 25.1 Výroba konstrukčních kovových výrobků;
- 25.2 Výroba radiátorů a kotlů k ústřednímu topení, kovových nádrží a zásobníků;
- 25.3 Výroba parních kotlů, kromě kotlů pro ústřední topení;
- 25.4 Výroba zbraní a střeliva;
- 25.5 Kování, lisování, ražení, válcování a protlačování kovů; prášková metalurgie;
- 25.6 Povrchová úprava a zušlechťování kovů; obrábění;
- 25.7 Výroba nožířských výrobků, nástrojů a železářských výrobků;
- 25.9 Výroba ostatních kovodělných výrobků.

Dle převažující ekonomické činnosti podnik konkrétně spadá dle klasifikace CZ-NACE do skupiny 25.11 Výroba kovových konstrukcí a jejich dílů

Rozsah výrobků a technologií, které jsou zahrnuty do celého oddílu 25, je ohromný – od špendlíků až k jaderným reaktorům – víceméně téměř vše, s čím běžně přicházíme do styku a je kovové. Přes různorodost výrobků tohoto oddílu je ale sjednocující charakteristikou skutečnost, že původním materiálovým vstupem jsou kovové polotovary vyrobené v oddílu CZ-NACE 24 Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárství.

Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků je trvale významným oddílem celého zpracovatelského průmyslu. Zejména pro strojírenský a automobilový průmysl je tento

oddíl jedním z nejdůležitějších dodavatelů komponentů pro kompletaci konečných výrobků a zařízení.

Skupina 25.1 se v rámci celého oddílu CZ-NACE 25 podílela v roce 2011 18,4 procenty na celkových tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb. Řadí se tak za skupinu 25.9 a 25.6 se třetím největším podílem v celém oddílu.

4.4.1 Vývoj odvětví

V roce 2011 se oddíl CZ-NACE 25 řadí na druhé místo podílem 8,3 % na tržbách za vlastní výrobky a služby v rámci celého zpracovatelského průmyslu. Na průměrném počtu zaměstnanců zpracovatelského průmyslu se oddíl podílel 12,4 %. Velmi významnou roli hraje také svým podílem cca 10,3 % na celkové účetní přidané hodnotě celého zpracovatelského průmyslu. Zde můžeme zmínit, že v prestižním žebříčku CZECH TOP 100 za rok 2011 se z tohoto oddílu mezi 25 nejlepšími firmami objevily hned 3 společnosti – Moravia Steel, a.s., Třinecké železárny, a.s., a ArcelorMittal Ostrava a.s.

Na vývoj hospodaření v oddílu CZ-NACE 25 v letech 2009 a 2010 dopadá recese světové ekonomiky, která se projevuje se zpožděním obzvláště u produkce, jejíž výrobky jsou dodávkami pro investiční celky (konstrukční kovové výrobky, ostatní kovodělné výrobky a kovové nádrže, zásobníky a podobné nádoby). V roce 2011 dochází k opětovnému oživení v oddílu CZ-NACE 25 – tato skutečnost byla ovlivněna také dodávkou výrobků směrem do Ruska a dalších postsovětských států.

Výhodou podniků tohoto oddílu je vysoká míra „univerzálnosti“, která umožňuje firmám bez vážnějších opatření okamžitě reagovat na potřeby trhu – tyto společnosti jsou schopny nedostatek zakázek vlastní výroby rychle kompenzovat poskytováním kooperací a služeb.

Výkonnost a konkurenceschopnost jednotlivých skupin oddílu CZ-NACE 25 se do nástupu krize v roce 2008 projevovala rostoucím trendem – je závislá na dostatku zakázkové náplně a společnostem tohoto oddílu se dařilo získávat zakázky na výstavbu nebo modernizaci jak na domácím trhu, tak v zahraničí.

U vývoje zahraničního obchodu v roce 2009 došlo oproti roku 2008 ke snížení – u dovozu o cca 20 %, u vývozu cca 10 %. V roce 2010 se oddíl pohyboval v plusových číslech - dovoz meziročně zvýšen o 15 %, vývoz o necelých 14 %. Rok 2011 byl zejména pro export produkce tohoto oddílu velmi příznivý – meziroční nárůst o 16,5 %. U zahraničního ob-

chodu nesmíme zapomenout zmínit vliv vývoje kurzu koruny, který byl s dlouhodobou tendencí spíše posilován.

Z hlediska teritoriální struktury zahraničního obchodu tohoto odvětví je jak ve vývozu, tak v dovozu, největším obchodním partnerem Německo – podíl na celkovém dovozu i vývozu se několik posledních let pohyboval kolem 40 %. Tato situace je způsobena vzájemnou příznivou geografickou polohou mezi ČR a Německem a také vzájemnými ekonomickými vazbami (například působení stejných nadnárodních společností na území obou států).

4.4.2 Perspektivy odvětví

Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků v ČR má velmi dobré vyhlídky pro další rozvoj zejména z několika důvodů:

- Kovodělná výroba v ČR má dlouhodobou tradici – potřeba užití kovů ve výrobě komponentů pro kompletaci konečných výrobků a při výrobě výrobků stoupá.
- Vzrůstá poptávka po kovových komponentech do odvětví strojírenského a automobilového průmyslu.
- Zvýšení odbytu kovové produkce pro běžné spotřebitele.
- Rozvoj oddílu je podporován formou investičních pobídek pro výrobce.

5 FINANČNÍ ANALÝZA SPOLEČNOSTI XY, S. R. O.

Cílem praktické části bakalářské práce je zhodnotit ekonomickou a finanční situaci společnosti XY, s.r.o. pomocí finanční analýzy s využitím metod a ukazatelů vysvětlených v teoretické části. Finanční analýza bude zpracována za roky 2009, 2010 a 2011. Informace pro zpracování mi byly poskytnuty přímo z výkazů firmy, interních materiálů nebo konzultací s ekonomickým ředitelem. Rok 2012 zde není zpracován, protože firma využívá služeb daňového poradce, a prozatím mají sestavené pouze předběžné a neúplné výkazy.

Pro zhodnocení ekonomické a finanční situace dané firmy budou výsledky porovnány s odvětvím, do kterého podnik dle převažující ekonomické činnosti spadá – CZ-NACE 25. Data pro odvětví budou použita z analytických materiálů Ministerstva průmyslu a obchodu.

Základní výkazy společnosti XY, s.r.o. (rozvaha, výkaz zisku a ztráty) jsou uvedeny v Příloze P I a P III. Výkazy pro odvětví jsou zpracovány v Příloze P II a P IV.

5.1 Absolutní ukazatele

V této kapitole se budu zabývat absolutními ukazateli – horizontální a vertikální analýzou. Nejprve provedu analýzu majetkové a finanční struktury (aktiv a pasiv) a poté analýzu nákladů a výnosů.

Pomocí vertikální analýzy můžeme zjistit, jak se jednotlivé položky účetních výkazů procentuálně podílí na zvolené základně. Při analýze majetkové a finanční struktury je za tuto základnu zvolena celková výše aktiv, resp. pasiv, u analýzy nákladů a výnosů celková výše nákladů nebo výnosů. Horizontální analýza nám ukáže, jak se jednotlivé položky procentuálně měnily oproti předchozímu období.

5.1.1 Analýza majetkové a finanční struktury

V tabulkách (Tabulka 5 a Tabulka 7) můžeme vidět procentuální rozbor a vývojové trendy majetkové a finanční struktury společnosti XY, s.r.o. za roky 2009 až 2011. Pro odvětví lze nalézt procentuální rozbor a vývojové trendy majetkové a finanční struktury v tabulkách dále (Tabulka 6 a Tabulka 8).

Z hlediska majetkové struktury společnosti XY, s.r.o. můžeme u celkové hodnoty aktiv v roce 2010 pozorovat rostoucí tendenci, naopak v roce následujícím došlo k poklesu hodnoty aktiv. V odvětví je situace úplně jiná – v roce 2010 došlo ke snížení o 3,2 % zejména

z důvodů dopadu hospodářské recese na odvětví, naopak v roce 2011 došlo ke zvýšení o 17,2 %.

Tabulka 5 Vertikální analýza majetkové a finanční struktury společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

v tis. Kč	2009		2010		2011	
Aktiva celkem	11 280	100%	15 351	100%	13 969	100%
Dlouhodobý majetek	3 851	34,1%	6 135	40,0%	6 354	45,5%
DNM	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
DHM	3 851	34,1%	6 135	40,0%	6 328	45,3%
DFM	0	0,0%	0	0,0%	26	0,2%
Oběžná aktiva	7 183	63,7%	9 000	58,6%	7 480	53,5%
Zásoby	3 002	26,6%	2 060	13,4%	2 038	14,6%
Dlouhodobé pohledávky	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Krátkodobé pohledávky	3 563	31,6%	6 126	39,9%	5 011	35,9%
Krátkodobý fin. majetek	618	5,5%	814	5,3%	431	3,1%
Časové rozlišení	246	2,2%	216	1,4%	135	1,0%
Pasiva celkem	11 280	100%	15 351	100%	13 969	100%
Vlastní kapitál	2 479	22,0%	2 487	16,2%	2 667	19,1%
Základní kapitál	400	3,5%	400	2,6%	400	2,9%
Kapitálové fondy	16	0,1%	3	0,0%	3	0,0%
Rezervní fondy, ...	40	0,4%	40	0,3%	40	0,3%
VH minulých let	1 638	14,5%	2 022	13,2%	2 044	14,6%
VH běžného úč. období	385	3,4%	22	0,1%	180	1,3%
Cizí zdroje	8 801	78,0%	12 837	83,6%	11 275	80,7%
Rezervy	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Dlouhodobé závazky	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Krátkodobé závazky	4 368	38,7%	5 589	36,4%	4 627	33,1%
Bank. úvěry a výpomoci	4 433	39,3%	7 248	47,2%	6 648	47,6%
Časové rozlišení	0	0,0%	27	0,2%	27	0,2%

V tabulce (Tabulka 5) můžeme vidět, že v roce 2009 byly převažujícím majetkem společnosti XY, s.r.o. oběžná aktiva (63,7 %) – největší zastoupení měly krátkodobé pohledávky (zejména pohledávky k odběratelům), o něco menší podíl měly zásoby. Dlouhodobý majetek se podílel na celkové hodnotě aktiv 34,1 % a byl tvořen zejména dlouhodobým hmotným majetkem. Při důkladnějším prozkoumání rozvahy můžeme u dlouhodobého majetku upozorovat velké zastoupení nedokončeného dlouhodobého majetku – společnost XY, s.r.o. ve všech třech zkoumaných obdobích prováděla rozsáhlou modernizaci stávajících a výstavbu nových výrobních prostor. V porovnání s odvětvím v roce 2009 můžeme vidět největší rozdíly v zastoupení oběžných aktiv a dlouhodobého majetku na celkových aktivech. V odvětví jsou oběžná aktiva zastoupena také větším procentem (52,2 %) než dlouhodobý majetek (46,8 %), ale jak je vidno, rozdíly nejsou tak markantní jako u zkoumané společnosti. V roce 2010 se ve společnosti XY, s.r.o. mírně snížil podíl oběžných aktiv na

celkových aktivech (58,6 %) a tím pádem se zvýšil podíl dlouhodobého majetku na celku (40 %), čímž se více přiblížil hodnotám v odvětví.

Tabulka 6 Vertikální analýza majetkové a finanční struktury odvětví (vlastní zpracování)

v tis. Kč	2009		2010		2011	
Aktiva celkem	66 920 159	100%	64 755 175	100%	75 878 355	100%
Dlouhodobý majetek	31 290 585	46,8%	29 591 614	45,7%	33 472 386	44,1%
DNM + DHM	28 196 401	42,1%	26 800 313	41,4%	30 848 220	40,7%
DFM	3 094 184	4,6%	2 791 300	4,3%	2 624 165	3,5%
Oběžná aktiva	34 925 292	52,2%	34 497 923	53,3%	41 910 848	55,2%
Zásoby	12 645 858	18,9%	12 607 074	19,5%	16 314 326	21,5%
Dlouh. a krátk. pohledávky	15 913 324	23,8%	15 872 545	24,5%	19 037 953	25,1%
KFM	6 366 111	9,5%	6 018 304	9,3%	6 558 569	8,6%
Časové rozlišení	704 281	1,1%	665 639	1,0%	495 121	0,7%
Pasiva celkem	66 920 159	100%	64 755 175	100%	75 878 355	100%
Vlastní kapitál	31 699 775	47,4%	29 901 252	46,2%	34 087 450	44,9%
Základní kapitál	14 402 553	21,5%	13 784 638	21,3%	15 114 877	19,9%
Výsledek hospodaření	2 804 565	4,2%	2 487 148	3,8%	2 834 995	3,7%
Nerozdělený zisk + fondy	14 492 657	21,7%	13 629 466	21,0%	16 137 578	21,3%
Cizí zdroje	34 109 571	51,0%	32 791 622	50,6%	39 593 910	52,2%
Rezervy	1 726 216	2,6%	1 722 376	2,7%	1 549 786	2,0%
Dlouhodobé závazky	6 338 928	9,5%	5 695 140	8,8%	7 564 031	10,0%
Krátkodobé závazky	14 635 628	21,9%	15 960 827	24,6%	18 606 038	24,5%
Bankovní úvěry	11 408 800	17,0%	9 413 280	14,5%	11 874 055	15,6%
Ostatní pasiva	1 110 813	1,7%	2 062 302	3,2%	2 196 995	2,9%

Největší změny u majetkové struktury můžeme vidět (Tabulka 7) v dlouhodobém hmotném majetku a v krátkodobých pohledávkách – souvisí to s uvedením do provozu již zmíněné výstavby nových výrobních prostor. U pohledávek za odběrateli došlo k nepatrnému poklesu, ale nárůst (475,2 %) se objevil u položky pohledávek za státem – na tomto účtu měla společnost XY, s.r.o. vedený nárok na dotaci ke zmíněné výstavbě výrobních prostor. Významnou změnou bylo také snížení zásob o čtvrtinu oproti předchozímu roku. To jsou také nejzásadnější změny oproti odvětví, ve kterém došlo k mírnému poklesu všech položek. V roce 2011 vzrostl procentuální poměr dlouhodobého majetku na celkových aktivech a podnik dosáhl podobných čísel jako v celém odvětví. Sledovaný podnik oproti odvětví drží menší podíl zásob (14,6 % oproti 21,5 %), ale naopak větší procento majetku má v pohledávkách (35,9 % ku 25,1 %). Největší změny ve vývoji položek můžeme najít u pohledávek, které poklesly o 18,2 % - největší vliv na to má připsání dotace na výstavbu výrobních prostor, k nárůstu naopak došlo u jiných pohledávek. Důležitou změnou je také pokles krátkodobého finančního majetku. V porovnání s odvětvím nedošlo ve společnosti XY, s.r.o. k tak výraznému nárůstu dlouhodobého majetku, ale na druhou stranu v odvětví došlo k vyššímu nárůstu zásob.

Tabulka 7 Horizontální analýza majetkové a finanční struktury společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

v tis. Kč	2009	2010	2011	09/10	10/11
Aktiva celkem	11 280	15 351	13 969	36,1%	-9,0%
Dlouhodobý majetek	3 851	6 135	6 354	59,3%	3,6%
DNM	0	0	0	0,0%	0,0%
DHM	3 851	6 135	6 328	59,3%	3,1%
DFM	0	0	26	0,0%	0,0%
Oběžná aktiva	7 183	9 000	7 480	25,3%	-16,9%
Zásoby	3 002	2 060	2 038	-31,4%	-1,1%
Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0,0%	0,0%
Krátkodobé pohledávky	3 563	6 126	5 011	71,9%	-18,2%
<i>Pohledávky z obchodních vztahů</i>	<i>3 060</i>	<i>3 008</i>	<i>3 155</i>	<i>-1,7%</i>	<i>4,9%</i>
<i>Stát - daňové pohledávky</i>	<i>456</i>	<i>2 623</i>	<i>135</i>	<i>475,2%</i>	<i>-94,9%</i>
<i>Krátkodobé poskytnuté zálohy</i>	<i>33</i>	<i>32</i>	<i>58</i>	<i>-3,0%</i>	<i>81,3%</i>
<i>Jiné pohledávky</i>	<i>14</i>	<i>463</i>	<i>1 663</i>	<i>3207,1%</i>	<i>259,2%</i>
Krátkodobý fin. majetek	618	814	431	31,7%	-47,1%
Časové rozlišení	246	216	135	-12,2%	-37,5%
Pasíva celkem	11 280	15 351	13 969	36,1%	-9,0%
Vlastní kapitál	2 479	2 487	2 667	0,3%	7,2%
Základní kapitál	400	400	400	0,0%	0,0%
Kapitálové fondy	16	3	3	-81,3%	0,0%
Rezervní fondy, ...	40	40	40	0,0%	0,0%
VH minulých let	1 638	2 022	2 044	23,4%	1,1%
VH běžného úč. období	385	22	180	-94,3%	718,2%
Cizí zdroje	8 801	12 837	11 275	45,9%	-12,2%
Rezervy	0	0	0	0,0%	0,0%
Dlouhodobé závazky	0	0	0	0,0%	0,0%
Krátkodobé závazky	4 368	5 589	4 627	28,0%	-17,2%
Bank. úvěry a výpomoci	4 433	7 248	6 648	63,5%	-8,3%
<i>Bankovní úvěry dlouhodobé</i>	<i>1 051</i>	<i>6 248</i>	<i>5 648</i>	<i>494,5%</i>	<i>-9,6%</i>
<i>Krátkodobé bankovní úvěry</i>	<i>3 382</i>	<i>1 000</i>	<i>1 000</i>	<i>-70,4%</i>	<i>0,0%</i>
Časové rozlišení	0	27	27	0,0%	0,0%

Z hlediska finanční struktury lze vidět (Tabulka 5), že v roce 2009 společnost využívala 22 % vlastních a 78 % cizích zdrojů. Většinu vlastních zdrojů tvoří položka výsledek hospodaření minulých let. Cizí zdroje jsou z půlky tvořeny krátkodobými závazky (zejména závazky k dodavatelům) a druhou půlku tvoří bankovní úvěry a výpomoci. U odvětví (Tabulka 6) je v roce 2009 nižší podíl cizích zdrojů na celkových pasivech (51 %), tudíž i menší podíl krátkodobých závazků a bankovních úvěrů ve srovnání s analyzovanou společností. V roce 2010 se ještě ve společnosti XY, s.r.o. zvětšil podíl cizích zdrojů na celkovém kapitálu (na 83,6 %), protože firma si vyjednala dlouhodobý bankovní úvěr na výstavbu nových výrobních prostor a modernizaci těch stávajících. U odvětví zůstaly procentuální hodnoty téměř totožné s předchozím rokem.

Tabulka 8 Horizontální analýza majetkové a finanční struktury odvětví (vlastní zpracování)

v tis. Kč	2009	2010	2011	09/10	10/11
Aktiva celkem	66 920 159	64 755 175	75 878 355	-3,2%	17,2%
Dlouhodobý majetek	31 290 585	29 591 614	33 472 386	-5,4%	13,1%
DNM + DHM	28 196 401	26 800 313	30 848 220	-5,0%	15,1%
DFM	3 094 184	2 791 300	2 624 165	-9,8%	-6,0%
Oběžná aktiva	34 925 292	34 497 923	41 910 848	-1,2%	21,5%
Zásoby	12 645 858	12 607 074	16 314 326	-0,3%	29,4%
Dlouh. a krátk. pohledávky	15 913 324	15 872 545	19 037 953	-0,3%	19,9%
KFM	6 366 111	6 018 304	6 558 569	-5,5%	9,0%
Časové rozlišení	704 281	665 639	495 121	-5,5%	-25,6%
Pasiva celkem	66 920 159	64 755 175	75 878 355	-3,2%	17,2%
Vlastní kapitál	31 699 775	29 901 252	34 087 450	-5,7%	14,0%
Základní kapitál	14 402 553	13 784 638	15 114 877	-4,3%	9,7%
Výsledek hospodaření	2 804 565	2 487 148	2 834 995	-11,3%	14,0%
Nerozdělený zisk + fondy	14 492 657	13 629 466	16 137 578	-6,0%	18,4%
Cizí zdroje	34 109 571	32 791 622	39 593 910	-3,9%	20,7%
Rezervy	1 726 216	1 722 376	1 549 786	-0,2%	-10,0%
Dlouhodobé závazky	6 338 928	5 695 140	7 564 031	-10,2%	32,8%
Krátkodobé závazky	14 635 628	15 960 827	18 606 038	9,1%	16,6%
Bankovní úvěry	11 408 800	9 413 280	11 874 055	-17,5%	26,1%
Ostatní pasiva	1 110 813	2 062 302	2 196 995	85,7%	6,5%

Největší změnou ve vývoji položek finanční struktury analyzované společnosti (Tabulka 7) byl již zmíněný nárůst dlouhodobých bankovních úvěrů (naopak u krátkodobých došlo k částečnému splacení a tudíž k poklesu). Na rozdíl od společnosti, došlo v odvětví (Tabulka 8) ke snížení celkových bankovních úvěrů. Můžeme také pozorovat nárůst krátkodobých závazků, a to jak u společnosti XY, s.r.o., tak v celém odvětví – u společnosti byl nárůst markantnější – při podrobnější analýze zjistíme, že největší podíl na tuto změnu má nárůst závazků k dodavatelům. Změna (-94,3 %) je taktéž zaznamenána u výsledku hospodaření za běžné období. Tato změna je ale způsobena tvorbou opravné položky k pohledávkám (viz. dále). Tudíž v tomto ohledu můžeme říci, že podnik je na tom lépe než odvětví. Na rozdíl od odvětví je u analyzované firmy zisk ponecháván v podniku, což je také kladný ukazatel. V roce 2011 v procentuálním rozboru jednotlivých položek nedošlo k nějakým významnějším změnám oproti předchozímu roku jak v analyzovaném podniku, tak v odvětví. U horizontální analýzy můžeme zmínit u analyzované společnosti asi nejmarkantnější změnu – hospodářský výsledek – společnost se dostala do vyššího účetního zisku než v předchozím roce. Další pozitivní změnou je také snížení krátkodobých závazků (o 17,2 %) a bankovních úvěrů (o 8,3 %) na rozdíl od odvětví, kde došlo ke zvýšení u obou hodnot.

5.1.2 Analýza výnosů a nákladů

Společnost XY, s.r.o. je ryze výrobní společnost, protože nevykazuje žádné tržby za prodej zboží. Nejvýznamnější položkou jsou tržby za prodej vlastních výrobků, které tvoří ve všech sledovaných obdobích přes 90 % celkových výnosů (v roce 2011 dokonce 98,4 %). Ostatní výnosy jsou maximálně v řádu jednotek procent. U odvětví je situace velmi podobná, akorát jsou zde zastoupeny také tržby z prodeje zboží.

Tabulka 9 Vertikální analýza výnosů a nákladů společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

v tis. Kč	2009		2010		2011	
Výkony	13 996	93,0%	14 290	93,6%	17 637	98,5%
<i>Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb</i>	14 057	93,4%	14 667	96,1%	17 631	98,4%
<i>Změna stavu zásob vlastní činnosti</i>	-61	-0,4%	-387	-2,5%	6	0,0%
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálů	482	3,2%	752	4,9%	15	0,1%
Ostatní provozní výnosy	419	2,8%	136	0,9%	84	0,5%
Výnosové úroky	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ostatní finanční výnosy	153	1,0%	81	0,5%	173	1,0%
Výnosy celkem	15 050	100%	15 259	100%	17 909	100%
Výkonová spotřeba	11 026	75,2%	11 330	74,4%	14 112	79,6%
<i>Spotřeba materiálu a energie</i>	8 156	55,6%	8 770	57,6%	10 794	60,9%
<i>Služby</i>	2 870	19,6%	2 560	16,8%	3 318	18,7%
Osobní náklady	2 446	16,7%	2 369	15,5%	2 424	13,7%
<i>Mzdové náklady</i>	1 797	12,3%	1 748	11,5%	1 788	10,1%
<i>Odměny členům orgánu společnosti a družstva</i>	0	0,0%	594	3,9%	0	0,0%
<i>Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní poj.</i>	600	4,1%	0	0,0%	597	3,4%
<i>Sociální náklady</i>	49	0,3%	27	0,2%	39	0,2%
Daně a poplatky	15	0,1%	14	0,1%	24	0,1%
Odpisy DNM a DHM	131	0,9%	276	1,8%	255	1,4%
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	369	2,5%	0	0,0%	0	0,0%
Změna stavu rezerv a opravných položek v ...	-79	-0,5%	400	2,6%	100	0,6%
Ostatní provozní náklady	97	0,7%	133	0,9%	94	0,5%
Nákladové úroky	263	1,8%	351	2,3%	429	2,4%
Ostatní finanční náklady	269	1,8%	247	1,6%	210	1,2%
Daň z příjmů za běžnou činnost	128	0,9%	117	0,8%	81	0,5%
Náklady celkem	14 665	100%	15 237	100%	17 729	100%

Pozitivním zjištěním při pohledu na tabulku (Tabulka 9 a Tabulka 10) je fakt, že celkové výnosy mají za celé analyzované období rostoucí charakter (jak ve společnosti XY, s.r.o., tak u odvětví). Tato skutečnost je dána pomalým obnovením trhu po hospodářské krizi, a tudíž zvyšujícím se počtem zakázek společnosti.

Vývojové trendy výnosů můžeme vidět v tabulce (Tabulka 11) pro společnost a v tabulce (Tabulka 12) pro odvětví. Největší podíl na růst výnosů má zejména zvyšování tržeb za prodej vlastních výrobků – v roce 2011 se růst pohyboval kolem 20 % jak ve společnosti, tak v odvětví.

Tabulka 10 Vertikální analýza výnosů a nákladů odvětví (vlastní zpracování)

v tis. Kč	2009		2010		2011	
Tržby za prodej zboží	5 416 471	7,9%	6 114 402	8,2%	5 721 981	6,5%
Výkony	62 906 559	92,1%	68 562 189	91,8%	81 942 303	93,5%
<i>Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb</i>	<i>62 150 536</i>	<i>91,0%</i>	<i>66 502 286</i>	<i>89,1%</i>	<i>79 345 686</i>	<i>90,5%</i>
<i>Změna stavu zásob vlastní činnosti</i>	<i>68 750</i>	<i>0,1%</i>	<i>1 319 782</i>	<i>1,8%</i>	<i>1 685 800</i>	<i>1,9%</i>
<i>Aktivace</i>	<i>687 272</i>	<i>1,0%</i>	<i>740 121</i>	<i>1,0%</i>	<i>910 817</i>	<i>1,0%</i>
Výnosy celkem	68 323 030	100%	74 676 591	100%	87 664 284	100%
Náklady vynaložené na prodej zboží	4 114 327	6,5%	4 944 936	7,3%	4 825 157	6,0%
Výkonová spotřeba	46 215 033	73,5%	50 745 819	75,2%	62 755 001	77,9%
Osobní náklady	11 057 623	17,6%	10 908 732	16,2%	11 995 708	14,9%
<i>Mzdové náklady</i>	<i>8 026 433</i>	<i>12,8%</i>	<i>7 868 957</i>	<i>11,7%</i>	<i>8 567 462</i>	<i>10,6%</i>
<i>Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění</i>	<i>2 809 252</i>	<i>4,5%</i>	<i>2 752 525</i>	<i>4,1%</i>	<i>3 366 927</i>	<i>4,2%</i>
<i>Ostatní osobní náklady</i>	<i>221 938</i>	<i>0,4%</i>	<i>287 250</i>	<i>0,4%</i>	<i>61 319</i>	<i>0,1%</i>
Nákladové úroky	559 822	0,9%	N/A	N/A	N/A	N/A
Daň	912 012	1,5%	912 894	1,4%	964 587	1,2%
Náklady celkem	62 858 817	100%	67 512 380	100%	80 540 452	100%

V roce 2010 mají tržby za prodej vlastních výrobků u podniků v odvětví výraznější nárůst než u sledovaného podniku, ale jenom o jednotky procent. Nesmíme také opomenout skutečnost, že v roce 2010 došlo ve společnosti XY, s.r.o. k částečnému prodeji nepotřebného dlouhodobého majetku, čímž vzrostly také tržby z prodeje dlouhodobého majetku.

Tabulka 11 Horizontální analýza výnosů a nákladů společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

v tis. Kč	2009	2010	2011	09/10	10/11
Výkony	13 996	14 290	17 637	2,1%	23,4%
<i>Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb</i>	<i>14 057</i>	<i>14 667</i>	<i>17 631</i>	<i>4,3%</i>	<i>20,2%</i>
<i>Změna stavu zásob vlastní činnosti</i>	<i>-61</i>	<i>-387</i>	<i>6</i>	<i>534,4%</i>	<i>-101,6%</i>
Tržby z prodeje DM a materiálů	482	752	15	56,0%	-98,0%
Ostatní provozní výnosy	419	136	84	-67,5%	-38,2%
Výnosové úroky	0	0	0	0,0%	0,0%
Ostatní finanční výnosy	153	81	173	-47,1%	113,6%
Výnosy celkem	15 050	15 259	17 909	1,4%	17,4%
Výkonová spotřeba	11 026	11 330	14 112	2,8%	24,6%
<i>Spotřeba materiálu a energie</i>	<i>8 156</i>	<i>8 770</i>	<i>10 794</i>	<i>7,5%</i>	<i>23,1%</i>
<i>Služby</i>	<i>2 870</i>	<i>2 560</i>	<i>3 318</i>	<i>-10,8%</i>	<i>29,6%</i>
Osobní náklady	2 446	2 369	2 424	-3,1%	2,3%
<i>Mzdové náklady</i>	<i>1 797</i>	<i>1 748</i>	<i>1 788</i>	<i>-2,7%</i>	<i>2,3%</i>
<i>Odměny členům orgánu společnosti a družstva</i>	<i>0</i>	<i>594</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>	<i>-100,0%</i>
<i>Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní poj.</i>	<i>600</i>	<i>0</i>	<i>597</i>	<i>-100,0%</i>	<i>0,0%</i>
<i>Sociální náklady</i>	<i>49</i>	<i>27</i>	<i>39</i>	<i>-44,9%</i>	<i>44,4%</i>
Daně a poplatky	15	14	24	-6,7%	71,4%
Odpisy DNM a DHM	131	276	255	110,7%	-7,6%
Zůstatková cena prodaného DM a majetku	369	0	0	-100,0%	0,0%
Změna stavu rezerv a opravných položek v ...	-79	400	100	-606,3%	-75,0%

Ostatní provozní náklady	97	133	94	37,1%	-29,3%
Nákladové úroky	263	351	429	33,5%	22,2%
Ostatní finanční náklady	269	247	210	-8,2%	-15,0%
Daň z příjmů za běžnou činnost	128	117	81	-8,6%	-30,8%
Náklady celkem	14 665	15 237	17 729	3,9%	16,4%

Při rozboru nákladů (Tabulka 9 a Tabulka 10) nás nejvíce zajímá hodnota výkonové spotřeby – ta je v podniku i v odvětví téměř totožná (kolem 75 % všech nákladů). Další významnou položkou jsou osobní náklady, které jsou opět ve společnosti i v odvětví na stejné úrovni (cca 15 %). Zbýlých 10 % tvoří ostatní náklady.

Za sledované období docházelo s vyšším počtem zakázek analogicky k růstu nákladů jak u analyzované společnosti, tak v odvětví – v odvětví byl nárůst opět o něco výraznější.

Tabulka 12 Horizontální analýza výnosů a nákladů odvětví (vlastní zpracování)

v tis. Kč	2009	2010	2011	09/10	10/11
Tržby za prodej zboží	5 416 471	6 114 402	5 721 981	12,9%	-6,4%
Výkony	62 906 559	68 562 189	81 942 303	9,0%	19,5%
<i>Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb</i>	<i>62 150 536</i>	<i>66 502 286</i>	<i>79 345 686</i>	<i>7,0%</i>	<i>19,3%</i>
<i>Změna stavu zásob vlastní činnosti</i>	<i>68 750</i>	<i>1 319 782</i>	<i>1 685 800</i>	<i>1819,7%</i>	<i>27,7%</i>
<i>Aktivace</i>	<i>687 272</i>	<i>740 121</i>	<i>910 817</i>	<i>7,7%</i>	<i>23,1%</i>
Výnosy celkem	68 323 030	74 676 591	87 664 284	9,3%	17,4%
Náklady vynaložené na prodej zboží	4 114 327	4 944 936	4 825 157	20,2%	-2,4%
Výkonová spotřeba	46 215 033	50 745 819	62 755 001	9,8%	23,7%
Osobní náklady	11 057 623	10 908 732	11 995 708	-1,3%	10,0%
<i>Mzdové náklady</i>	<i>8 026 433</i>	<i>7 868 957</i>	<i>8 567 462</i>	<i>-2,0%</i>	<i>8,9%</i>
<i>Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní poj.</i>	<i>2 809 252</i>	<i>2 752 525</i>	<i>3 366 927</i>	<i>-2,0%</i>	<i>22,3%</i>
<i>Ostatní osobní náklady</i>	<i>221 938</i>	<i>287 250</i>	<i>61 319</i>	<i>29,4%</i>	<i>-78,7%</i>
Nákladové úroky	559 822	N/A	N/A	N/A	N/A
Daň	912 012	912 894	964 587	0,1%	5,7%
Náklady celkem	62 858 817	67 512 380	80 540 452	7,4%	19,3%

Vývojové trendy nákladů jsou zobrazeny v tabulkách (Tabulka 11 a Tabulka 12). U výkonové spotřeby společnosti XY, s.r.o. došlo v roce 2010 k růstu o 2,8 %, což je nižší hodnota než u odvětví. V roce 2011 se naopak tyto hodnoty u odvětví a analyzované společnosti vyrovnaly a růst se pohyboval kolem 24 % částečně z důvodů většího počtu zakázek a částečně z hlediska zvýšení cen materiálu. Další významná položka – osobní náklady – se ve společnosti XY, s.r.o. v roce 2010 snižovaly poměrně stejně jako u odvětví, ale v roce 2011 došlo v odvětví k rychlejšímu růstu těchto nákladů. Tato položka nám značí pokles nákladů na mzdy v roce 2010. Naopak v roce 2011 došlo k nárůstu mezd oproti předchozímu roku. U analyzované společnosti je nutno také zmínit nárůst nákladů související se

změnou rezerv a opravných položek – v roce 2010 i 2011 byla tvořena opravná položka k pohledávkám, která tak zvyšovala náklady a snižovala účetní hospodářský výsledek. Za zmínku stojí také růst nákladových úroků související s poskytnutím dalších úvěrů na financování nových výrobních prostor.

5.2 Analýza pohledávek a závazků po době splatnosti

Přehled o pohledávkách a závazcích po lhůtě splatnosti společnosti XY, s.r.o. je uveden v tabulce (Tabulka 13). Podíl pohledávek po lhůtě splatnosti na celkových pohledávkách dosahuje velmi vysokých hodnot a ve sledovaném období jejich absolutní hodnota neustále roste. V roce 2010 sice vidíme relativní pokles oproti zbývajícím dvěma obdobím, ale tato skutečnost je způsobena nárokem na dotaci na modernizaci výrobních prostor, kterou má společnost vedenou jako pohledávku ke státu. Tato dotace byla připsána na účet na začátku roku 2011. Podnik v letech 2010 a 2011 tvořil opravné položky k pohledávkám, čímž dočasně snížil netto hodnotu pohledávek. Vysoké procento pohledávek po lhůtě splatnosti hodnotíme však velice negativně.

U závazků po lhůtě splatnosti společnosti XY, s.r.o. také není situace úplně nejlepší – mezi roky 2009 a 2010 vidíme poměrně velký nárůst nesplacených závazků, který ale v dalším roce klesá. Stále ale relativní hodnoty dosahují vysokých čísel.

Tabulka 13 Pohledávky a závazky po lhůtě splatnosti a jejich podíl na celkových pohledávkách, resp. závazcích ve společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

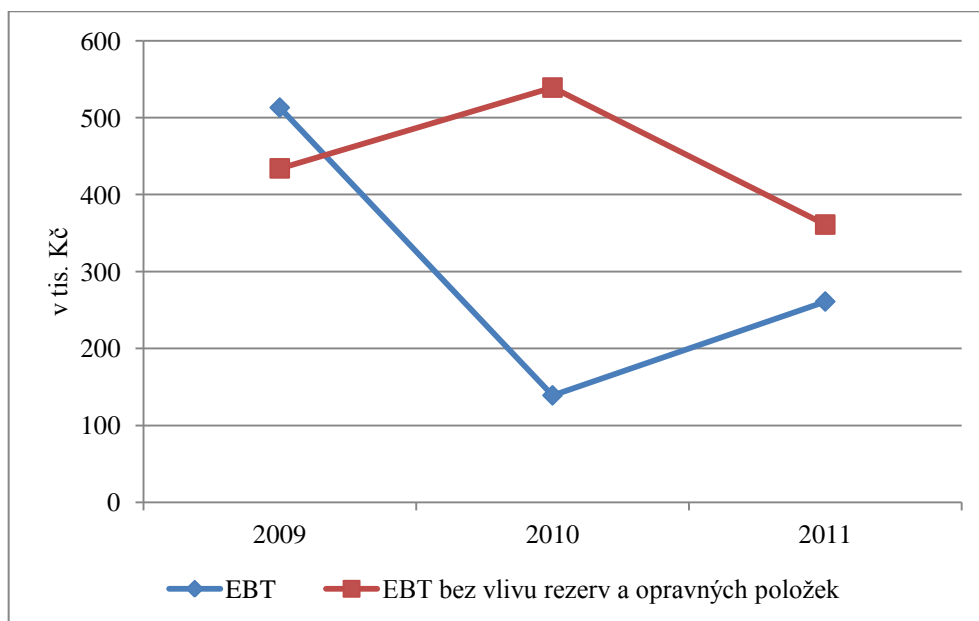
v tis. Kč	2009		2010		2011	
	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
Pohledávky po lhůtě splatnosti	1 677	47,1%	1 744	28,5%	2 121	42,3%
Závazky po lhůtě splatnosti	163	3,7%	1 433	25,6%	809	17,5%

5.3 Analýza výsledku hospodaření

Přehled vývoje výsledku hospodaření a jeho dílčích částí je zobrazen v tabulce (Tabulka 14). Obrázek 9 pak ilustruje vývoj výsledku hospodaření před zdaněním (EBT) a EBT bez vlivu rezerv a opravných položek.

Pozitivním ukazatelem je, že podnik ve všech sledovaných obdobích tvoří zisk – v roce 2010 je zisk před zdaněním nejnižší za všechny 3 období. Tato skutečnost je způsobena zejména tvorbou opravné položky k pohledávkám ve výši 400 tisíc – z obrázku (Obrázek

9) je patrné, že bez vlivu těchto opravných položek je zisk před zdaněním naopak nejvyšší za celé sledované období.

Obrázek 9 Vývoj EBT a EBT bez vlivu rezerv a opravných položek ve společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

Nejvíce se na kladném výsledku hospodaření podílí ve všech sledovaných obdobích provozní výsledek hospodaření. V roce 2010 můžeme pozorovat mírné snížení, které ale bylo ovlivněno již zmíněnou tvorbou opravné položky. Zde je nutné dodat, že podnik v letech 2009 a 2010 na rozdíl od roku 2011 vykazoval i výnosy z prodeje dlouhodobého majetku. I přes tuto skutečnost vidíme, že provozní VH v roce 2011 vzrostl, a to zejména navýšením přidané hodnoty oproti předchozím dvěma obdobím, což naznačuje pozitivní skutečnost. Také nesmíme opomenout zmínit tvorbu opravné položky, ale už ne v takové výši jak v předchozím roce.

Naopak finanční výsledek hospodaření je ve všech letech záporný – tato skutečnost je dána zejména vyšší úrokových nákladů a ostatních finančních nákladů při velmi nízkých finančních výnosech. Mimořádný výsledek hospodaření je ve všech analyzovaných obdobích 0, protože společnost XY, s.r.o. neneviduje výnosy ani náklady z mimořádné činnosti.

Tabulka 14 Vývoj výsledku hospodaření ve společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

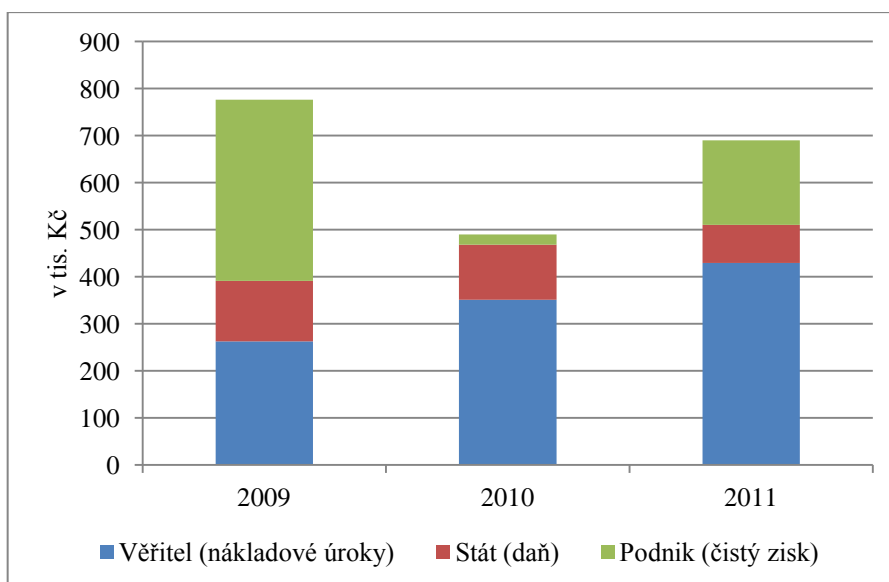
v tis. Kč	2009	2010	2011
Provozní VH	892	656	727
Finanční VH	-379	-517	-466

Mimořádný VH	0	0	0
VH za účetní období	385	22	180
EBT	513	139	261
Nákladové úroky	263	351	429
EBIT	776	490	690
Změna stavu rezerv a opravných položek	-79	400	100
EBT bez vlivu rezerv a opravných položek	434	539	361

Z hlediska dělení výsledku hospodaření před úroky a zdaněním (EBIT) společnosti XY, s.r.o. (Tabulka 15 a Obrázek 10) můžeme zpozorovat zvyšující se položku nákladových úroků způsobenou vyšším zadlužením, což není pozitivní signál. Dále můžeme konstatovat, že polovina zisku za rok 2009 zůstala v podniku, o rok později to bylo pouze malé procento z důvodu nízkého výsledku hospodaření za účetní období a v roce 2011 se podíl čistého zisku opět navýšil. Určité procento ze zisku je také odvedeno státu formou daně.

Tabulka 15 Dělení výsledku hospodaření před úroky a zdaněním ve společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

v tis. Kč	2009	2010	2011
Věřitel (nákladové úroky)	263	351	429
Stát (daň)	128	117	81
Podnik (čistý zisk)	385	22	180
EBIT	776	490	690

Obrázek 10 Dělení hospodářského výsledku před úroky a zdaněním společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

5.4 Analýza cash flow

V tabulce (Tabulka 16) je zkráceně uveden výkaz peněžních toků (cash flow) rozdělený podle jednotlivých činností společnosti XY, s.r.o. za roky 2009 až 2011. Cash flow z provozní činnosti je v roce 2009 a 2011 kladné, což znamená, že příjmy z provozní činnosti (hlavní funkce analyzované společnosti) převyšily výdaje z provozní činnosti. V roce 2010 je však cash flow z provozní činnosti záporný – tato skutečnost byla způsobena zejména splátkou krátkodobého bankovního úvěru. U cash flow z investiční činnosti vidíme ve všech analyzovaných letech zápornou hodnotu, což naznačuje investiční aktivitu podniku spojenou s rozsáhlou modernizací výrobních prostor. Cash flow z finanční činnosti je v prvních dvou letech kladné – zejména v roce 2010 je číslo vysoké – zde se projevil přísun peněžních prostředků z dlouhodobého bankovního úvěru na modernizaci výrobních prostor. V roce 2011 ale je cash flow z finanční činnosti záporné – společnost XY, s.r.o. splácela část dlouhodobého bankovního úvěru.

Tabulka 16 Vývoj toků peněžní hotovosti společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

v tis. Kč	2009	2010	2011
<i>Stav peněžních prostředků a pen. ekvivalentů na začátku úč. o.</i>	235	618	814
Čistý peněžní tok z provozní činnosti	465	-2 427	640
Čistý peněžní tok z investiční činnosti	-1 110	-2 560	-423
Čistý peněžní tok z finanční činnosti	1 028	5 183	-600
Čisté snížení (zvýšení) peněžních prostředků	383	196	-383
<i>Stav peněžních prostředků a pen. ekvivalentů na konci úč. o.</i>	618	814	431

5.5 Rozdílové ukazatele

V tabulce (Tabulka 17) jsou zachyceny hodnoty čistého pracovního kapitálu společnosti XY, s.r.o. v letech 2009 až 2011. Můžeme vidět, že v roce 2009 dosahuje ukazatel záporných hodnot a firma má tzv. nekrytý dluh – dlouhodobý majetek je částečně financován krátkodobými zdroji. V dalších letech již nabývá ukazatel kladných hodnot a společnost si tak vytváří finanční polštář – část oběžného majetku je financována dlouhodobými zdroji.

Tabulka 17 Vývoj čistého pracovního kapitálu ve společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

v tis. Kč	2009	2010	2011
Čistý pracovní kapitál	-567	2 411	1 853

5.6 Poměrové ukazatele

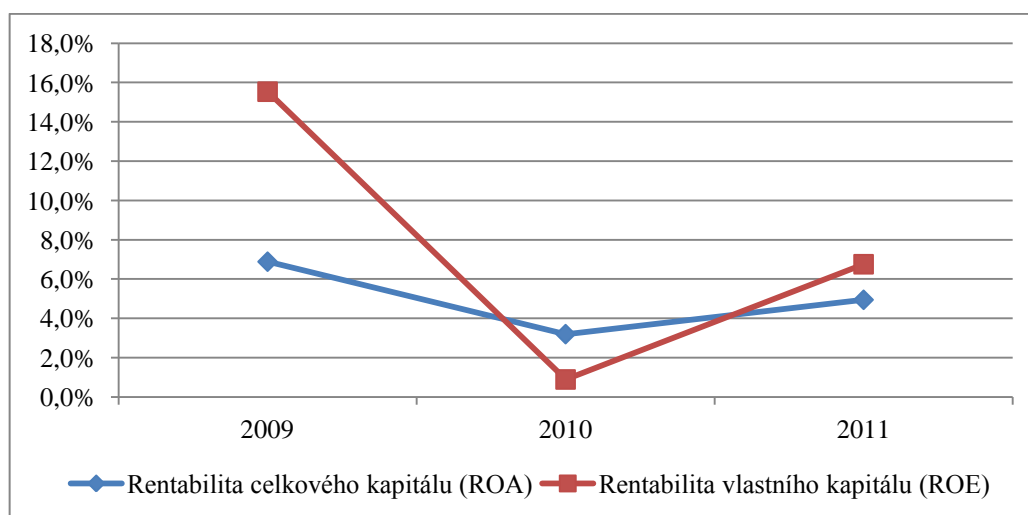
V této kapitole jsou analyzovány poměrové ukazatele – rentabilita, zadluženost, likvidita a aktivita. Jednotlivé ukazatele jsou zpracovány nejenom pro společnost XY, s.r.o., ale také pro odvětví. Jejich vzájemné porovnání nám naznačí finanční situaci podniku.

5.6.1 Ukazatele rentability

Tyto ukazatele poskytují informace o tom, kolik Kč je schopna společnost vyprodukovat na 1 Kč jmenovatele. Ukazatele rentability společnosti XY, s.r.o. jsou uspořádány v tabulce (Tabulka 18) a vybrané ukazatele znázorněné v grafu (Obrázek 11). Pro odvětví jsou tyto hodnoty zpracované v tabulce následující (Tabulka 19).

Tabulka 18 Ukazatele rentability společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

	2009	2010	2011
Rentabilita aktiv (ROA)	6,9%	3,2%	4,9%
Rentabilita tržeb (ROS)	2,7%	0,1%	1,0%
Rentabilita výnosů	5,2%	3,2%	3,9%
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	15,5%	0,9%	6,7%
Rentabilita úplatného kapitálu	11,2%	5,0%	7,4%

Obrázek 11 Vývoj ROA a ROE společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

Ukazatele rentability pro společnost XY, s.r.o. ukazují, že podnik je za všechny analyzované období ziskový. Nejvyšší rentability všech sledovaných ukazatelů dosahoval podnik v roce 2009, v roce 2010 došlo ke snížení způsobené nízkým výsledkem hospodaření. V roce 2011 ale můžeme pozorovat a pozitivně hodnotit opětovné navýšení všech kategorií rentabilit díky růstu zisku. V roce 2009 a 2011 společnost dokázala z vložených prostředků

(ROE) vyprodukovat větší množství kapitálu, než kdyby vložené prostředky investovala například do dluhopisů. Opakem byl rok 2010, kdy bylo pro společnost lepší vložený kapitál investovat do dlouhodobých finančních instrumentů. Analyzovaný podnik v roce 2009 efektivně využíval cizí úročený kapitál, jelikož je schopen jej zhodnotit více, než kolik činí placené úroky na tento cizí kapitál (rentabilita úplatného kapitálu je vyšší než úroková míra úvěrů). V roce 2010 je využití tohoto cizího úročeného kapitálu ve společnosti neefektivní, protože procento placených úroků je vyšší než rentabilita úplatného kapitálu. V roce 2011 je hodnota rentability úplatného kapitálu a úrokových sazeb téměř totožná.

V odvětví můžeme pozorovat relativně stabilní vývoj všech ukazatelů rentability. V porovnání s odvětvím pozitivně hodnotíme vyšší rentabilitu vlastního kapitálu analyzované společnosti v roce 2009. Nepatrně lépe je na tom také s efektivním využitím cizího úročeného kapitálu a na stejné úrovni se pohybuje u rentability aktiv. Naopak nižších výsledků v roce 2009 dosahuje u rentability tržeb a výnosů. V následujících letech je situace horší – ve všech kategoriích rentability je na tom společnost hůře než podniky v odvětví, které dokážou efektivněji využít dané prostředky k tvorbě zisku.

Tabulka 19 Ukazatele rentability odvětví (vlastní zpracování)

	2009	2010	2011
Rentabilita aktiv (ROA)	6,4%	5,7%	5,9%
Rentabilita tržeb (ROS)	4,2%	3,4%	3,3%
Rentabilita výnosů	6,3%	4,9%	5,1%
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	8,8%	8,3%	8,3%
Rentabilita úplatného kapitálu	9,9%	9,3%	9,8%

5.6.2 Ukazatele zadluženosti

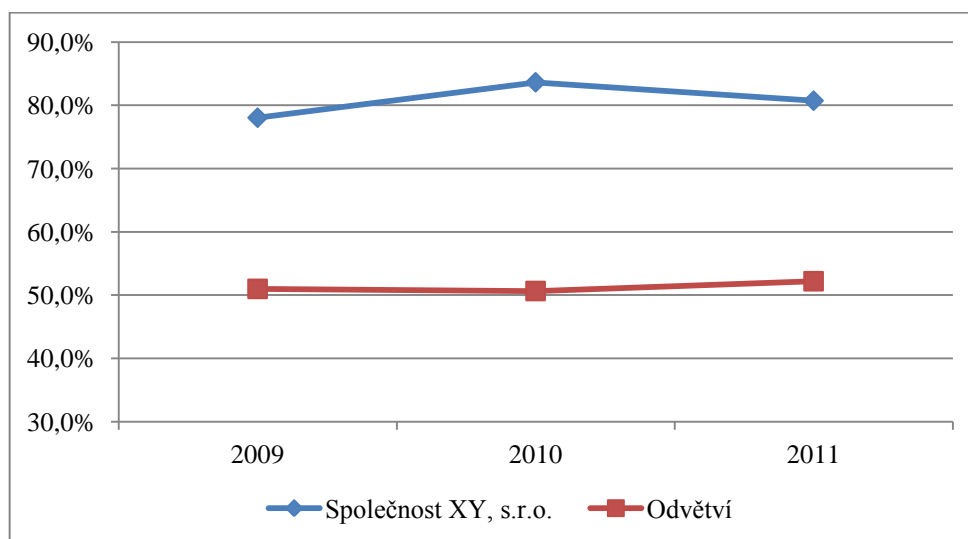
Tyto ukazatele nám vyjadřují zadluženost podniku a rizika spojená s tímto zadlužením. Určitá výše zadlužení může být pro podnik užitečná, protože cizí kapitál je levnější než vlastní kapitál a může tak zvyšovat rentabilitu vlastního kapitálu. Nižší cena cizího kapitálu ale také znamená větší riziko, protože podnik musí platit úroky z cizího kapitálu i v případě, kdy nevykazuje zisk.

Ukazatele zadluženosti společnosti XY, s.r.o. jsou shrnuty v tabulce (Tabulka 20). Tabulka 21 nám poté zobrazuje hodnoty ukazatelů zadluženosti u podniků v odvětví.

Tabulka 20 Ukazatele zadluženosti společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

	2009	2010	2011
Celková zadluženost	78,0%	83,6%	80,7%
Míra zadluženosti	3,55	5,16	4,23
Úrokové krytí	2,95	1,40	1,61
Dlouhodobé zdroje/Dlouhodobý majetek	0,92	1,42	1,31
Vlastní kapitál/Dlouhodobý majetek	0,64	0,41	0,42

Společnost XY, s.r.o. vykazuje ve všech analyzovaných letech zadluženost pohybující se vysoko nad maximální doporučenou hodnotou 60 % (konkrétně kolem 80 %) a také nad průměrnou hodnotou zadlužení u podniků v odvětví. Vývoj celkové zadluženosti společnosti XY, s.r.o. a odvětví je znázorněn na obrázku (Obrázek 12).

Obrázek 12 Vývoj celkové zadluženosti společnosti XY, s.r.o. a odvětví (vlastní zpracování)

U ukazatele míry zadluženosti je situace obdobná – velmi vysoké hodnoty u analyzované společnosti ve srovnání s podniky v odvětví. V roce 2010 vidíme nárůst oproti předchozímu roku způsobený přijetím dlouhodobého bankovního úvěru na modernizaci výrobních prostor. Ukazatel vypovídá o rizikovosti podniku, zejména z pohledu jeho věřitelů. Z hlediska úrokového krytí se analyzovaná společnost pohybuje pod minimální doporučenou hodnotou 5. Znamená to, že podnik se může dostat do problémů se splácením úroků – pokud by byla hodnota rovna 1, celý zisk by byl použit na úhradu úroků z cizích zdrojů – v tabulce (Tabulka 20) můžeme vidět, že v letech 2010 a 2011 se hodnoty pohybují pouze pár desetín nad hodnotou 1.

Ukazatel poměru dlouhodobých zdrojů k dlouhodobému majetku naznačuje, že společnost v roce 2009 využívá agresivní strategii financování a dává přednost výnosům před finanční stabilitou – část dlouhodobého majetku je kryta krátkodobými zdroji. V dalších letech dochází ke změně na konzervativní strategii financování, kdy část oběžného majetku je financována dlouhodobými zdroji. V odvětví je ve všech třech letech převažující konzervativní strategie financování činnosti podniku. Negativně můžeme hodnotit ukazatel krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem - dosahuje ve všech třech letech hodnot nižších než 1 – dlouhodobý majetek, primárně sloužící k hlavní činnosti podniku, není financován pouze z vlastních zdrojů (podnik dává přednost výnosům před finanční stabilitou) a v budoucnu může dojít k tomu, že bude ohrožena kontinuita podnikání z důvodů nutnosti splácet dluhy.

Tabulka 21 Ukazatele zadluženosti odvětví (vlastní zpracování)

	2009	2010	2011
Celková zadluženost	51,0%	50,6%	52,2%
Míra zadluženosti	1,08	1,10	1,16
Úrokové krytí	7,64	N/A	N/A
Dlouhodobé zdroje/Dlouhodobý majetek	1,47	1,42	1,44
Vlastní kapitál/Dlouhodobý majetek	1,01	1,01	1,02

5.6.3 Ukazatele likvidity

Tabulka 22 Ukazatele likvidity společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

	2009	2010	2011
Běžná likvidita	0,93	1,37	1,33
Pohotová likvidita	0,54	1,05	0,97
Hotovostní likvidita	0,08	0,12	0,08
Podíl ČPK na oběžných aktivech	-7,9%	26,8%	24,8%

Ukazatele běžné likvidity dosahují u společnosti XY, s.r.o. (Tabulka 22) velmi nízkých hodnot a nedosahují ani minimální doporučené hodnoty uváděné v literatuře. V roce 2009 běžná likvidita dokonce nedosahuje ani hodnoty 1 - krátkodobé závazky jsou vyšší než oběžná aktiva a v případě okamžitého požadavku ze strany věřitelů ke splacení těchto závazků by podnik musel využít dlouhodobých zdrojů financování, případně prodat část dlouhodobého majetku – tento výsledek souvisí s agresivní strategií financování a je velice riskantní. V letech 2010 a 2011 došlo k mírnému nárůstu u hodnot tohoto ukazatele, ale stále nedosahují hodnot doporučených. K nárůstu došlo z důvodu splacení části krátkodo-

bého úvěru. Podniky v celém odvětví (Tabulka 23) jsou na tom o něco lépe – alespoň dosahují rozmezí doporučených hodnot.

Pohotová likvidita nám udává přesnější vyjádření schopnosti podniku dostát svým závazkům, protože nezahrnuje nejméně likvidní položku oběžných aktiv – zásoby. U tohoto ukazatele analyzované společnosti je situace obdobná jako u běžné likvidity. V letech 2009 a 2011 nedosahuje ani minimální doporučené hodnoty 1 a v případě nutnosti splatit krátkodobé závazky musí podnik spoléhat na prodej zásob. V roce 2010 se hodnota ukazatele dostala přes 1, ale jenom o pár setin. V porovnání s odvětvím zde již nejsou takové rozdíly, protože hodnoty pohotové likvidity podniků v odvětví se pohybují kolem minimální doporučené hodnoty 1.

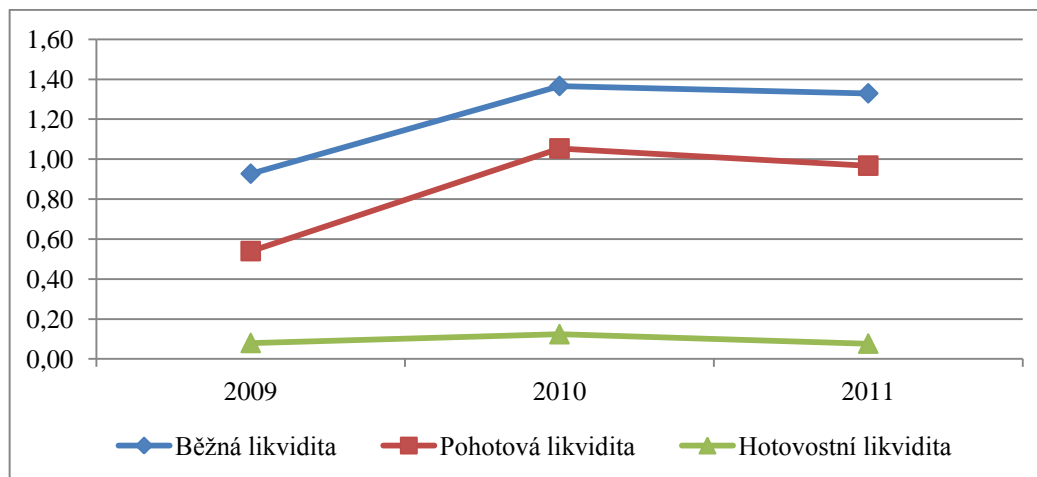
Hodnoty ukazatele hotovostní likvidity se v celém analyzovaném období nacházejí hluboko pod hodnotami odvětví a doporučenými hodnotami, a můžeme říci, že podnik je na tom velmi špatně. Tato skutečnost může vést k pozdějším platbám závazků a z nich plynoucích sankcí. Nízké hodnoty tohoto ukazatele značí, že podnik nedrží velký objem peněz v hotovosti nebo na bankovním účtu, a tak zhodnocuje finanční prostředky svou činností. Tím je pozitivně ovlivněna rentabilita, ale tento přístup je poměrně rizikový. Musíme ale také dodat, že v případě nutnosti může podnik využít financování formou kontokorentu. Peněžní prostředky může společnost získat například také rychlejším inkasem pohledávek.

Podíl čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech se ve všech letech pohyboval pod doporučenou hodnotou 30 – 50 %. Tento ukazatel tedy značí krátkodobou finanční nestabilitu podniku.

Tabulka 23 Ukazatele likvidity odvětví (vlastní zpracování)

	2009	2010	2011
Běžná likvidita	1,75	1,68	1,64
Pohotová likvidita	1,12	1,07	1,00
Hotovostní likvidita	0,32	0,29	0,26

Obrázek 13 nám graficky znázorňuje vývoj likvidity ve společnosti XY, s.r.o. Z obrázku je patrný nárůst běžné a pohotové likvidity v roce 2010 způsobené zejména částečným splacením krátkodobého úvěru, avšak hotovostní likvidita významné změny nezaznamenala.

Obrázek 13 Vývoj ukazatelů likvidity společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

Z výše uvedených skutečností můžeme konstatovat, že společnost zbytečně neváže své finanční prostředky například v zásobách – tento fakt je ale u analyzované společnosti negativní, protože podnik se ve všech třech letech potýká s velmi nízkou likviditou.

5.6.4 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity nám znázorňují, jak je podnik schopen využívat svůj majetek. Tyto ukazatele se dají vyjádřit formou obratovosti, která dává informace o tom, kolikrát se jednotlivé položky obrátí za rok, nebo dobou obratu – za jak dlouho proběhne jedna obrátka. Ukazatele aktivity společnosti XY, s.r.o. jsou zpracovány v tabulce (Tabulka 24) a pro lepší srovnání dob obratu zásob, pohledávek a závazků je zpracován graf (Obrázek 14). Ukazatele aktivity pro odvětví jsou zpracovány v tabulce (Tabulka 25). Pro výpočet těchto ukazatelů byly použity tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb.

Tabulka 24 Ukazatele aktivity společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

	2009	2010	2011
Obrat aktiv	1,25	0,96	1,26
Obrat zásob	4,68	7,12	8,65
Obrat pohledávek	3,95	2,39	3,52
Obrat závazků	3,22	2,62	3,81
Doba obratu zásob (dny)	77	51	42
Doba obratu pohledávek (dny)	91	150	102
Doba obratu závazků (dny)	112	137	94

Obrat aktiv v analyzované společnosti je v roce 2009 a 2011 nad minimální doporučenou hodnotou 1 (z 1 Kč aktiv by mělo být dosaženo alespoň 1 Kč tržeb). V roce 2010 můžeme pozorovat pokles oproti předchozímu roku, který byl způsoben větším navýšením celkové

hodnoty aktiv (modernizace výrobních prostor) při mírném růstu tržeb v tom samém roce. V odvětví byla situace v letech 2009 a 2011 horší než u analyzovaného podniku – v roce 2009 byla obrátka aktiv rovna hodnotě 1,01. Naopak podniky z odvětví dosahovaly vyšších hodnot v roce 2010.

U obratu zásob můžeme pozitivně hodnotit rostoucí trend za všechny tři období, což značí, že podnik každým rokem využíval zásoby efektivněji. U odvětví můžeme pozorovat poměrně stabilnější vývoj tohoto ukazatele. Společnost si oproti odvětví vedla hůře akorát v roce 2009 – od roku 2010 společnost efektivněji hospodařila se zásobami než podniky v odvětví. Můžeme také pozorovat klesající dobu obratu zásob ve společnosti XY, s.r.o. – konkrétně dokázala zkrátit jednu obrátku zásob ze 77 na 42 dní. V roce 2011 měla společnost kratší dobu obratu zásob oproti odvětví téměř o jeden měsíc.

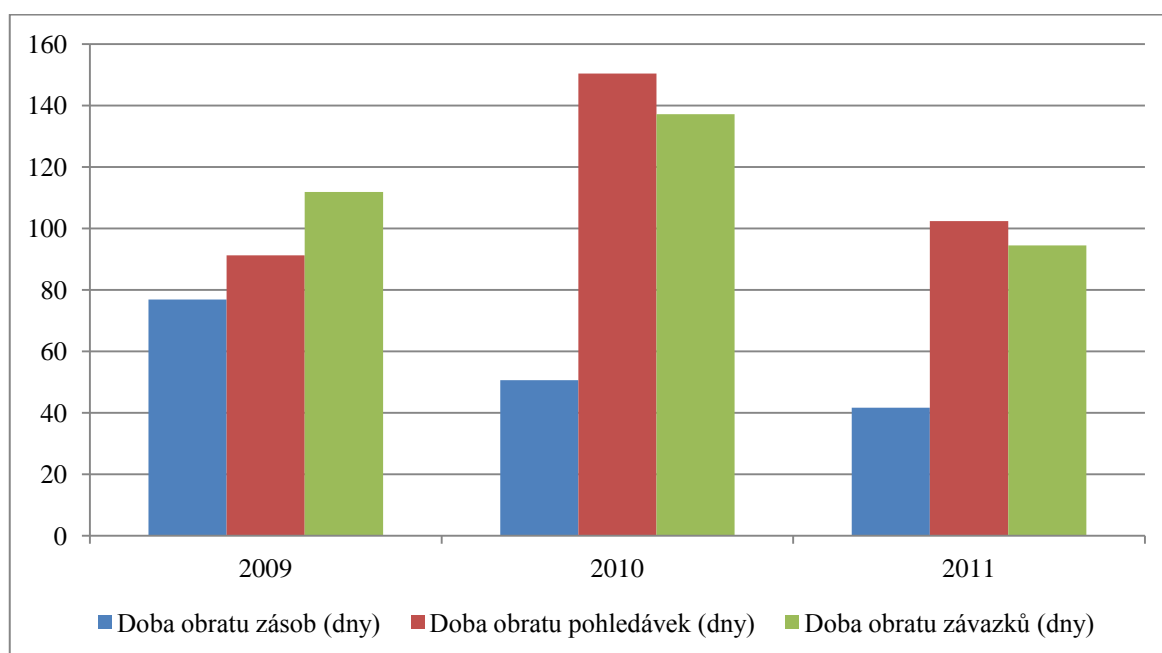
Vývoj doby obratu pohledávek v analyzovaných letech není pro společnost XY, s.r.o. vůbec pozitivní – ve všech letech je doba delší, než je tomu u podniků v odvětví. Navíc v roce 2010 můžeme vidět obrovské prodloužení inkasa celkových pohledávek – toto zvýšení bylo ale částečně způsobeno přiznaným nárokem na dotaci na modernizaci výrobních prostor, která byla připsána až v roce 2011. I přes tento fakt ale doba obratu pohledávek vzrostla a rozdíl v roce 2011 oproti odvětví činí téměř 20 dní navíc. Celkově je doba obratu pohledávek poměrně dlouhá, ale to je způsobeno vysokými hodnotami většiny zakázek. Společnost se ubírá zcela opačným trendem než je směr doporučený a z dlouhodobého hlediska by si na to měla dát pozor a pečlivě sledovat budoucí vývoj.

U doby obratu závazků společnosti XY, s.r.o. můžeme pozorovat v roce 2010 nárůst a v roce následujícím opětovný pokles. Ve srovnání společnosti s odvětvím dosahuje doba obratu závazků vyšších hodnot – podnik využívá delší dobu bezplatných obchodních úvěrů od svých dodavatelů.

Tabulka 25 Ukazatele aktivity odvětví (vlastní zpracování)

	2009	2010	2011
Obrat aktiv	1,01	1,12	1,12
Obrat zásob	5,34	5,76	5,21
Obrat pohledávek	4,25	4,57	4,47
Obrat závazků	4,62	4,55	4,57
Doba obratu zásob (dny)	67	63	69
Doba obratu pohledávek (dny)	85	79	81
Doba obratu závazků (dny)	78	79	79

V grafu (Obrázek 14) můžeme pozorovat vývoj doby obratu zásob, pohledávek a závazků v letech 2009 až 2011 ve společnosti XY, s.r.o. Je zde patrně vidět již zmíněný pokles doby obratu zásob znamenající efektivnější využití zásob v podniku. Z grafu můžeme dále pozorovat porovnání mezi dobou obratu pohledávek a závazků v jednotlivých letech. V roce 2009 je doba obratu závazků vyšší než doba obratu pohledávek. Tato skutečnost znamená, že dodavatelé bezplatně úvěrují analyzovaný podnik. V dalších letech je situace ale opačná – doba obratu závazků je větší než doba obratu pohledávek a podnik tak úvěruje své zákazníky – to může znamenat potřebu dalších zdrojů financování.

Obrázek 14 Vývoj ukazatelů obratovosti společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

5.7 Souhrnné ukazatele

V této kapitole budou zkonstruovány a v grafech zobrazeny souhrnné ukazatele Z-skóre neboli Altmanův model a index IN05.

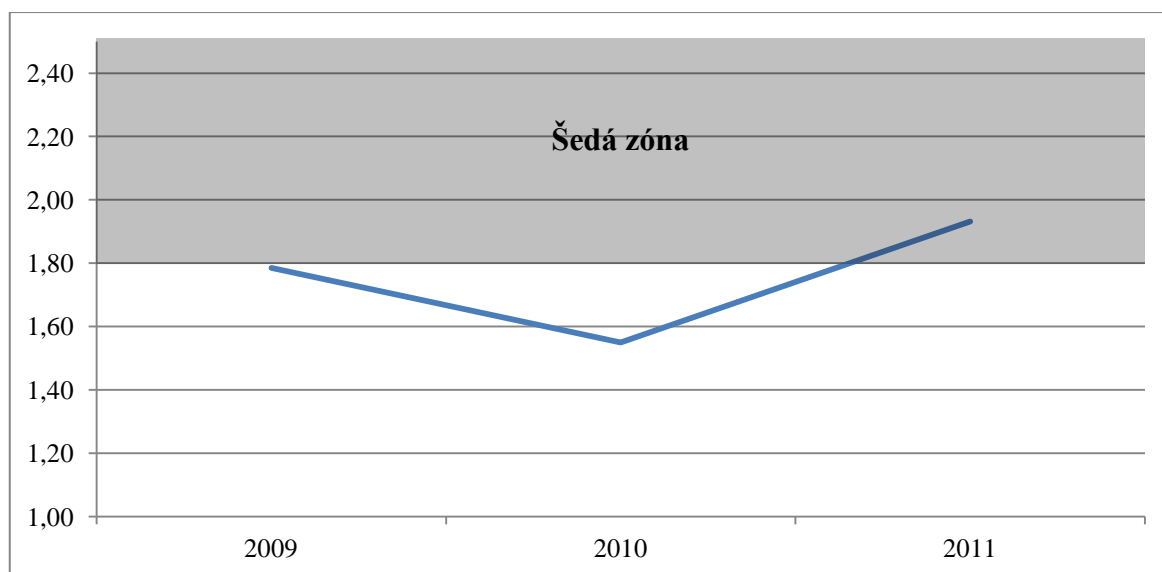
5.7.1 Z-skóre (Altmanův model)

Výpočet bankrotního modelu Z-skóre je vyobrazen v tabulce (Tabulka 26) a výsledek je zachycen také v grafu (Obrázek 15).

Tabulka 26 Výpočet hodnot indexu Z-skóre společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

	2009	2010	2011
1,2 * ČPK / A	-0,06	0,19	0,16
1,4 * Nerozdělený zisk / A	0,20	0,18	0,20
3,3 * EBIT / A	0,23	0,11	0,16
0,6 * VK / CZ	0,17	0,12	0,14
1,0 * T / A	1,25	0,96	1,26
Celkem	1,79	1,55	1,93

Z hlediska dosažených hodnot ukazatele Z-skóre společnosti XY, s.r.o. lze říci, že by podnik měl podle tohoto ukazatele mít vážné finanční problémy. V roce 2011 se hodnota tohoto ukazatele mírně zlepšila, ale stále se posunula pouze nad spodní hranici šedé zóny – nelze přesně určit finanční situaci podniku, ale spíše můžeme konstatovat stejné stanovisko jako v předešlých letech.

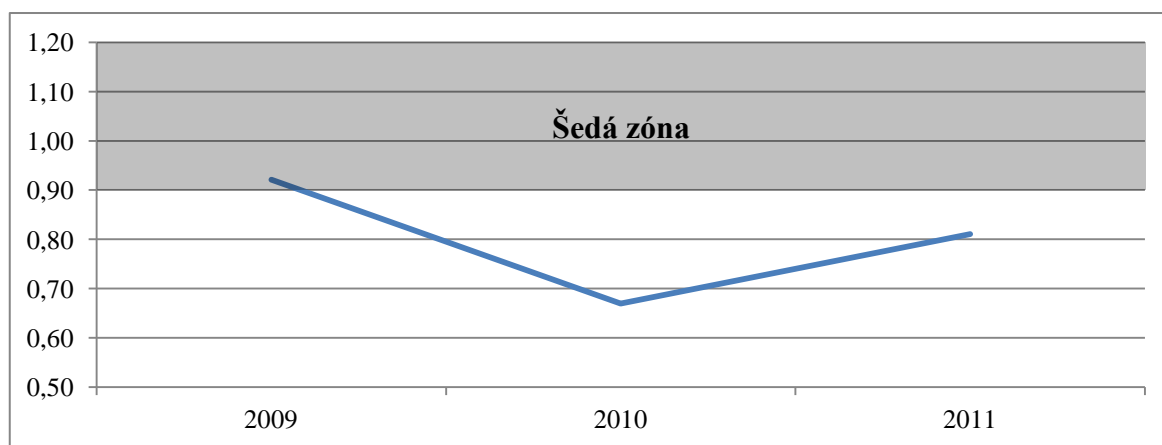
Obrázek 15 Vývoj ukazatele Z-skóre společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

5.7.2 Index důvěryhodnosti IN05

Vývoj tohoto indexu je zobrazen v grafu (Obrázek 16). Stejně jako předchozí ukazatel, i index důvěryhodnosti IN05 naznačuje, že společnost má finanční potíže – hodnoty ukazatele se pohybují na spodní hranici šedé zóny (rok 2009) nebo pod touto hranicí (2010 a 2011).

Tabulka 27 Výpočet hodnot indexu IN05 společnosti XY, s.r.o.
(vlastní zpracování)

	2009	2010	2011
0,13 * A / CZ	0,17	0,16	0,16
0,04 * EBIT / Nákl. úroky	0,12	0,06	0,06
3,97 * EBIT / A	0,27	0,13	0,20
0,21 * Výnosy / A	0,28	0,21	0,27
0,09 * OA / Krátk. cizí kapitál	0,08	0,12	0,12
Celkem	0,92	0,67	0,81

Obrázek 16 Vývoj ukazatele IN05 společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)

5.8 Spider analýza

Spider analýza zobrazuje pomocí paprskovitého grafu čtyři základní skupiny poměrových ukazatelů – rentabilitu, likviditu, zadluženost a obratovost. V grafu jsou zaznamenány 2 křivky – jedna značí výši ukazatelů analyzované společnosti a druhá výsledky z odvětví. Křivka za odvětví zároveň slouží jako základna pro výpočet křivky analyzované společnosti. Teoreticky můžeme říct, že čím je křivka dále od středu, tím je na tom analyzovaný podnik lépe.

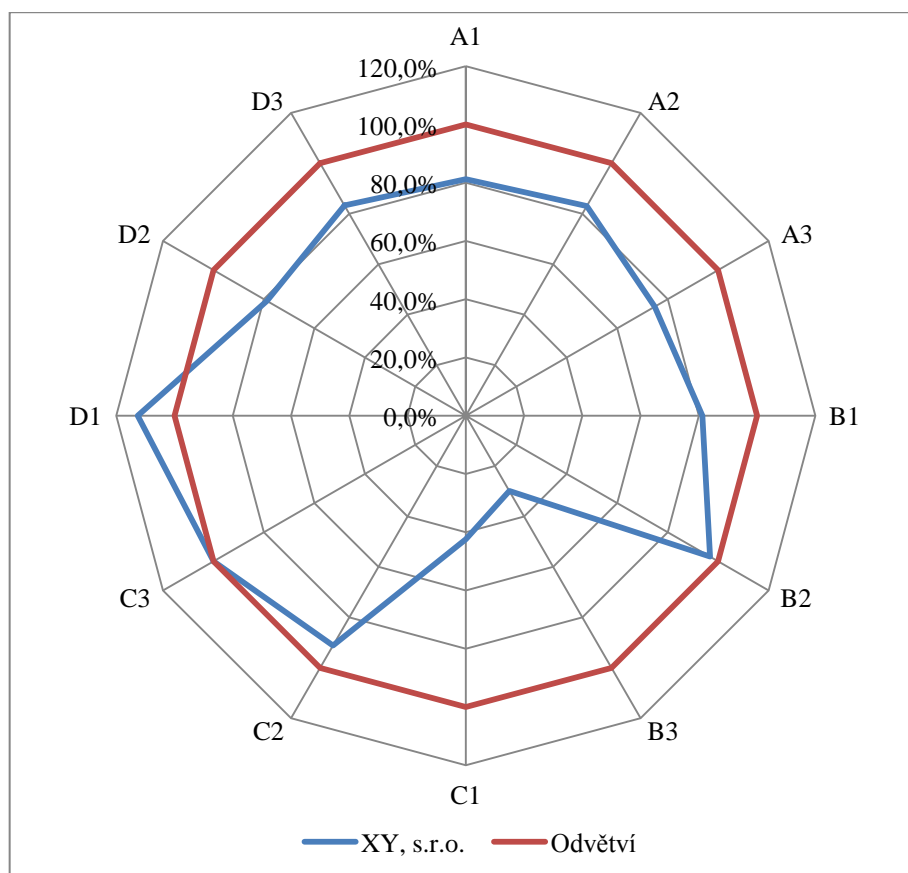
Přehled jednotlivých poměrových ukazatelů je zobrazen v tabulce (Tabulka 28) a graf spider analýzy je na obrázku (Obrázek 17). Spider analýza byla provedena za rok 2011.

Z grafu je patrné, že analyzovaná společnost ve většině ukazatelů ani nedosahuje hodnot podniků z odvětví. Jediným ukazatelem, ve kterém je společnost XY, s.r.o. nepatrně lepší než podniky z odvětví, je obratovost aktiv. Nejmenších hodnot v porovnání s odvětvím dosahuje u hotovostní likvidity a poměru vlastního kapitálu k aktivům. U zbylých ukazatelů společnost dosahuje zhruba 80 % hodnot podniků z odvětví.

Na závěr můžeme dle grafu konstatovat, že analyzovaná firma patří k podprůměru v odvětví, ve kterém působí.

Tabulka 28 Srovnání poměrových ukazatelů společnosti XY, s.r.o. a odvětví v roce 2011 (vlastní zpracování)

2011		XY, s.r.o.	Odvětví
Rentabilita	A1 Rentabilita vlastního kapitálu	6,7%	8,3%
	A2 Rentabilita aktiv	4,9%	5,9%
	A3 Rentabilita výnosů	3,9%	5,1%
Likvidita	B1 Běžná likvidita	1,33	1,64
	B2 Pohotová likvidita	0,97	1,00
	B3 Hotovostní likvidita	0,08	0,26
Zadluženost	C1 Vlastní kapitál / Aktiva	19,1%	44,9%
	C2 Krytí dlouh. majetku dlouh. kapitálem	1,31	1,44
	C3 Úrokové krytí	1,61	N/A
Obratovost	D1 Obratovost aktiv	1,26	1,12
	D2 Obratovost pohledávek	3,52	4,47
	D3 Obratovost závazků	3,81	4,57

Obrázek 17 Spider analýza poměrových ukazatelů společnosti XY, s.r.o. a odvětví v roce 2011 (vlastní zpracování)

5.9 Soustava poměrových ukazatelů

Rozklad rentability vlastního kapitálu (ROE) se nachází v příloze P V.

Tento rozklad znázorňuje vzájemnou provázanost jednotlivých ukazatelů a jejich vliv na rentabilitu vlastního kapitálu v letech 2009 až 2011. Pozitivně můžeme zhodnotit, že rentabilita vlastního kapitálu je za celé sledované období kladná, ale také pozorujeme poměrně rozdílná čísla v jednotlivých letech. Nejvyšší hodnoty dosahovalo ROE v roce 2009 – tato skutečnost byla ovlivněna nejvyšší ziskovou marží ze všech třech období, neefektivnějším využitím aktiv a nejnižší hodnotou finanční páky. Nejvyšší hodnota ziskové marže značí, že celkové náklady tvoří nejmenší podíl z celkových výnosů za všechna tři období. Náklady jsou tvořeny zejména výkonovou spotřebou a osobními náklady.

Naopak v roce 2010 došlo k rapidnímu poklesu ROE hlavně kvůli téměř nulové ziskové marži. Tato skutečnost znamená, že náklady se téměř rovnali výnosům – při bližší analýze můžeme pozorovat zejména nárůst výkonové spotřeby a odpisů na celkových výnosech, naopak oproti předchozímu roku došlo k poklesu podílu osobních nákladů. Dalším problémem vedoucím ke snížení ROE bylo neefektivní využití aktiv – zde můžeme pozorovat nárůst podílu DHM na aktivech. Efektivnějším využitím aktiv by podnik dosáhl vyšší hodnoty ROE. U ukazatele finanční páky můžeme vidět vysoké hodnoty a také zvýšení oproti roku 2009 – toto zvýšení nám značí také nárůst míry zadlužení společnosti. Při bližší analýze finanční páky ale můžeme spatřit klesající podíl krátkodobých závazků na cizím kapitálu a nízkou hodnotu podílu finančního majetku na aktivech, který značí nízkou hotovostní likviditu společnosti. Navýšení zadluženosti by vedlo ke zvýšení celkového ROE, ale u analyzované společnosti víceméně nepřipadá do úvahy, protože zadluženost je jedním z největších problémů podniku.

V roce 2011 můžeme vidět zvýšení ROE oproti roku předcházejícímu zejména díky vyšší ziskové marži a efektivnějším využití aktiv. Naopak snížení zadluženosti působí na ROE negativně. Zisková marže v roce 2011 dosahovala hodnoty 1,01 % a při bližším zkoumání zjistíme, že náklady tvořily zhruba 99 % výnosů. Největší podíl tvořila výkonová spotřeba, která se oproti rokům 2009 a 2010 zvýšila, naopak částečně poklesl podíl odpisů oproti předcházejícímu roku a u položky osobních nákladů docházelo za celé tři období ke snižování podílu a v roce 2011 byl tedy nejnižší. Oproti roku 2010 vidíme také snížení podílu ostatních nákladů na celkových výnosech. U ukazatele obratu aktiv vidíme nárůst oproti roku 2009, což značí, že společnost efektivněji hospodařila s majetkem a pozitivně se to

projevilo na celkové výši ROE. Můžeme pozorovat také navýšení hodnoty podílu DHM na celkových aktivech, které probíhalo nejenom v posledním roce, ale za celé sledované období. Jak již bylo zmíněno výše, u ukazatele finanční páky došlo ke snížení a tento fakt působí na hodnotu ROE negativně. Pokles byl způsoben zejména snížením míry zadluženosti.

Vzhledem k vysoké zadluženosti společnosti můžeme konstatovat, že zvýšení ROE by společnost dosáhla efektivnějším využitím majetku nebo zvýšením ziskové marže (zejména snížením nákladů).

6 SOUHRNNÉ ZHODNOCENÍ A NÁVRHY DOPORUČENÍ

V této kapitole bych rád shrnul veškeré poznatky a závěry plynoucí ze zpracování výše uvedené finanční analýzy společnosti XY, s.r.o. Na základě těchto výsledků bude zhodnoceno hospodaření společnosti a navrhnuty doporučení pro zlepšení situace společnosti v budoucnu.

Společnost XY, s.r.o. je poměrně malým výrobním podnikem, který vznikl v roce 2002. Zabývá se výrobou kovových konstrukcí a kovodělných výrobků – z počátku se jednalo pouze o kovové dekorace zahrad a kovový nábytek, poté společnost zahrnula do výrobního programu i výrobu ocelových konstrukcí, kontejnerů a její hlavní činností v posledních letech je výroba lisů na papír a jiný pevný odpad, se kterými se firmě podařilo proniknout i na skandinávský trh. Společnost se také rozhodla pro výstavbu nových výrobních prostor a rekonstrukci těch stávajících. Mezi silné stránky společnosti patří poskytovaná záruka a servis jejich produktů a také skutečnost, že vyrábí unikátní produkt v celé Evropské Unii. Mezi slabé stránky společnosti můžeme zařadit poměrně velkou závislost na dodavatelích a nízké povědomí o společnosti. Toto povědomí ale může stoupnout kvůli možnému budoucímu zájmu o likvidaci pevných odpadů. Další příležitostí pro společnost můžou být například vstupy na zahraniční trhy. Hrozbou společnosti je příchod konkurence nebo růst cen jednotlivých surovin či energií.

Z hlediska **majetkové struktury** je nejvýznamnějším poznatkem vysoký podíl oběžných aktiv v roce 2009, který se ale v následujících letech snižuje a dostává se na hodnoty podobné podnikům v odvětví. Na velikosti oběžných aktiv se ale značnou mírou podílí pohledávky – tvoří zhruba třetinu celkové hodnoty aktiv. Největším problémem je ale skutečnost, že téměř polovina pohledávek je po lhůtě splatnosti a negativně tak ovlivňuje nejenom likviditu podniku, ale také možnosti investování kapitálu vázaného v těchto pohledávkách pro tvorbu zisku. Proto také společnost v letech 2010 a 2011 tvořila opravné položky k pohledávkám a dočasně tak snížila velikost pohledávek vykazovaných v rozvaze. Doporučil bych proto podniku pohledávky po splatnosti u odběratelů urgovat, v krajním případě vymáhat například soudní cestou nebo využít služeb některé společnosti specializující se na odkup pohledávek.

U **finanční struktury** společnosti je patrný velmi velký podíl cizích zdrojů – ve srovnání s podniky v odvětví činí tato hodnota rozdíl 30 %. V roce 2009 byla většina cizích zdrojů krátkodobého charakteru, ale v roce 2010 se podíl krátkodobých a dlouhodobých vyrovnal.

Z analýzy závazků po lhůtě splatnosti vyplývá, že podnik v roce 2010 nebyl schopen splácet část svých krátkodobých závazků (čtvrtina je po lhůtě splatnosti). V roce 2010 proběhlo zvýšení cizích zdrojů zejména díky dlouhodobému úvěru na zmíněnou rekonstrukci výrobních prostor. Vlastní kapitál je ve všech analyzovaných letech tvořen konstantní výší základního kapitálu a výsledkem hospodaření minulých let, který společnost ponechává v podniku – jeden z mála pozitivních faktů. O zadluženosti a návrhy na řešení bude zmíněno dále.

Z analýzy **výsledku hospodaření** je patrné, že společnost byla zisková ve všech třech analyzovaných obdobích. V roce 2010 došlo ke snížení zisku před zdaněním zejména z důvodu tvoření opravné položky k pohledávkám. Dále je důležité zmínit rostoucí trend nákladových úroků u EBIT. V roce 2010 většina zisku sloužila k uhrazení nákladových úroků. Tento signál je důležitý zejména do budoucna – může dojít i k situaci, kdy podnik nedosáhne tak velkého zisku, aby pokryl nákladové úroky, a bude muset hledat jiné možnosti financování. Jako opatření proti této situaci bych podniku doporučil zejména snížit vysoké procento celkového zadlužení a také sledovat a snažit se korigovat vývoj jednotlivých položek nákladů.

Jak již bylo zmíněno výše, celková **zadluženost** podniku se pohybuje velmi vysoko – kolem 80 %. V porovnání s podniky z odvětví, kde průměrná zadluženost dosahuje hodnot kolem 50 %, hodnotím zadlužení jako velmi negativní a jeden z největších problémů společnosti. V budoucnu může při takovém zadlužení dojít k výše uvedené situaci, kdy podnik bude nucen celý zisk použít na zaplacení úroků z cizího kapitálu a pro vlastníky a podnik nezbude nic. Společnost také v roce 2009 porušila tzv. zlaté pravidlo financování – dlouhodobý majetek byl zčásti krytý krátkodobými zdroji, což hodnotím jako velmi riskantní. V dalších letech podnik díky změnám dlouhodobého majetku a přijetí dlouhodobého úvěru splnil kritéria tohoto pravidla financování, avšak stále byl dlouhodobý majetek financován pouze ze 40 % vlastním kapitálem. Vysoká zadluženost podniku také negativně ovlivňuje likviditu společnosti. Do budoucna můžu doporučit, aby se podnik zaměřil na snížení celkové zadluženosti – například vložением dodatečného kapitálu ze strany vlastníků. Další možností je zefektivnit řízení závazků a pohledávek, což bude zmíněno dále.

Z hlediska **využití majetku** společnosti můžu pozitivně zhodnotit akorát efektivní využití zásob, které se podnik snaží držet na minimálním množství potřebném k plynulému chodu výroby – v tomto ohledu dosahuje lepších výsledků než společnosti v odvětví. U ukazatele obratu celkových aktiv je situace v letech 2009 a 2011 také lepší než u odvětví, ale stále se

pohybuje kolem hodnoty 1,25 – podnik z každé koruny aktiv dokázal vyprodukovat tržby ve výši 1,25 Kč. Naopak u řízení pohledávek a závazků je situace mnohem horší – ve všech letech můžu situaci zhodnotit jako špatnou. Doby inkasa pohledávek a splacení závazků jsou ve srovnání s odvětvím mnohem delší. Navíc kromě roku 2009 můžu negativně posoudit situaci, kdy doba obratu pohledávek je delší než doba obratu závazků a společnost tak úvěruje své zákazníky – mimo jiné to je také znamení toho, že společnost nesplácela část svých krátkodobých závazků. U závazků může dojít k situaci, kdy od dodavatelů bude například za pozdní úhradu požadována sankce v určité výši a společnost bude muset přistoupit na nějaký zdroj krátkodobého financování, který s sebou opět ponese nákladové úroky. Vzhledem k situaci hospodaření společnosti se jako nejvhodnější doporučení jeví snížení doby inkasa pohledávky od jejího vzniku. Společnost XY, s.r.o. ale eviduje velký objem pohledávek po splatnosti a doporučení k řešení tohoto problému bylo popsáno dříve. Společnost by měla nějakým způsobem motivovat odběratele k dřívější platbě – například pomocí skonta, eventuálně využít služeb faktoringu, a tím i zajistit stálější likviditu podniku. Takto získanými prostředky by také mohla splácet včas své závazky.

Při pohledu na výsledky **likvidity** musím posoudit situaci v analyzované společnosti negativně. Oproti podnikům v odvětví dosahuje společnost velmi nízkých hodnot a ve většině nedosahuje ani hodnot doporučených odbornou literaturou, tudíž můžu společnost charakterizovat jako nelikvidní. Tuto skutečnost naznačuje také ukazatel podílu čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech. Může nám to také charakterizovat i nárůst závazků po splatnosti v roce 2010. Z hlediska řízení likvidity bych doporučoval firmě zejména již zmíněné rychlejší inkaso pohledávek.

Ukazatele **rentability** signalizují, že společnost je za celé analyzované odvětví zisková. Nejvyšší rentability podnik dosahoval v roce 2009, v roce 2010 došlo k rapidnímu snížení u všech ukazatelů rentability z důvodu nízkého výsledku hospodaření. Rentabilita vlastního kapitálu se kromě roku 2010 pohybovala nad úrovní úroků z dlouhodobých vkladů, což znamená, že společníci dosahovali z vloženého kapitálu vyššího zisku, než jaký by získali uložení peněžních prostředků u bankovních institucí nebo investováním do dluhopisů. Podniky v odvětví ale v letech 2010 a 2011 dosahovali vyšších hodnot ukazatelů rentability.

Na závěr jsem zhodnotil situaci společnosti XY, s.r.o. dle **souhrnných ukazatelů**, které poukazovaly na jediné - podnik se potýká s finančními problémy a možným budoucím bankrotem v případě nepřijetí určitých opatření.

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit finanční zdraví podniku – **celkově můžu konstatovat, že podnik je nemocný a v budoucnu může bez přijetí určitých opatření dojít k nejhoršímu – krachu podniku.** V průběhu práce byly identifikovány největší problémy, kterými jsou vysoká zadluženost, nízká likvidita a neefektivní řízení pohledávek. Společnosti byly také navrženy doporučení pro řešení těchto, ale i méně závažných problémů.

ZÁVĚR

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo vyhodnotit finanční zdraví společnosti XY, s.r.o. na základě finanční analýzy. Dalšími cíli bylo identifikovat problémy, se kterými se společnost potýká a navrhnout opatření k omezení, případně vyřešení těchto problémů. Cílem bylo také porovnat situaci analyzované společnosti s podniky působící ve stejném odvětví.

Celá práce byla rozdělena na dvě části, konkrétně na teoretickou a praktickou část. Teoretická část byla zpracována jako literární rešerše na téma finanční analýza. V této části byly nejprve zmíněny obecné informace o finanční analýze (účel finanční analýzy, uživatelé finanční analýzy, zdroje informací pro zpracování,...). Následně byly popsány ukazatele a postupy finanční analýzy, které byly použity dále v praktické části práce.

Pro zpracování literární rešerše byla použita odborná literatura zabývající se finanční analýzou. Jako zdroj informací pro praktickou část této bakalářské práce posloužily účetní výkazy společnosti XY, s.r.o. (rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha k účetní závěrce) a interní informace společnosti. Informace týkající se podniků z odvětví byly čerpány z analytických materiálů Ministerstva průmyslu a obchodu.

V praktické části byla nejprve představena společnost, shrnuty její silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Dále bylo charakterizováno odvětví, ve kterém podnik působí. Poté již byla provedena samotná finanční analýza. Ta začala horizontální a vertikální analýzou rozvahy, výnosů a nákladů jak u analyzované společnosti, tak u odvětví. Dalším bodem byla analýza výsledku hospodaření společnosti XY, s.r.o., cash flow a analýza čistého pracovního kapitálu. Následovaly nejdůležitější ukazatele finanční analýzy – poměrové ukazatele (jmenovitě rentabilita, zadluženost, likvidita a aktivita) – a jejich srovnání s podniky v odvětví. Ke konci praktické části byly ještě zkonstruovány souhrnné ukazatele a pyramidální rozklad ukazatele ROE. Na závěr byly shrnuty nejdůležitější poznatky, identifikovány hlavní problémy společnosti a navrhnuty možnosti řešení.

Zpracování této bakalářské práce bylo pro mě přínosem – uplatnil jsem poznatky nabyté v průběhu studia a poznal jsem také praktickou stránku využití teorie získané na této univerzitě.

Věřím, že cíl této práce byl splněn a bude také přínosem pro společnost XY, s.r.o., která může využít výsledky finanční analýzy a doporučení, které jsem uvedl v práci, ke zvýšení své výkonnosti do budoucna.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ, 2007. *Finanční analýza a plánování podniku*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.

HOLEČKOVÁ, Jaroslava, 2008. *Finanční analýza firmy*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.

KISLINGEROVÁ, Eva, 1999. *Oceňování podniku*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 304 s. ISBN 8071792276.

KISLINGEROVÁ, Eva, 2010. *Manažerské finance*. 3. vyd. V Praze: C.H. Beck, xxxviii, 811 s. ISBN 978-80-7400-194-9.

KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA, 2008. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, xxiii, 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.

KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ, 2010. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 205 s. ISBN 978-80-247-3349-4.

MRKVIČKA, Josef a Pavel KOLÁŘ, 2006. *Finanční analýza*. 2. přeprac. vyd. Praha: ASPI, 228 s. ISBN 80-7357-219-2.

PASEKOVÁ, Marie, 2007. *Účetní výkazy v praxi*. Praha: Kernberg Publishing, 210 s. ISBN 978-80-903962-6-5.

RŮČKOVÁ, Petra, 2010. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3., rozš. vyd. Praha: Grada, 139 s. ISBN 978-80-247-3308-1.

SEDLÁČEK, Jaroslav, 2009. *Finanční analýza podniku*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, v, 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.

SYNEK, Miloslav, 2011. *Manažerská ekonomika*. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 471 s. ISBN 978-80-247-3494-1.

VOCHOZKA, Marek, 2011. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 1. vyd. Praha: Grada, 246 s. ISBN 978-80-247-3647-1.

Elektronické zdroje

ČESKO. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Panorama zpracovatelského průmyslu 2011*. [PDF online]. Říjen 2012 [cit. 2013-04-10]. MPO. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument107939.html>

ČESKO. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Finanční analýza podnikové sféry za rok 2009 (přepočtené údaje od roku 2007)* [PDF online]. Červen 2010 [cit. 2013-04-10]. MPO. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument76325.html>

ČESKO. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Finanční analýza podnikové sféry za rok 2010* [PDF online]. Červen 2011 [cit. 2013-04-10]. MPO. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument89407.html>

ČESKO. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Finanční analýza podnikové sféry se zaměřením na konkurenceschopnost sledovaných odvětví za rok 2011* [PDF online]. Červen 2012 [cit. 2013-04-10]. MPO. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument105732.html>

Interní materiály

Interní materiály společnosti XY, s.r.o.

Účetní závěrky společnosti XY, s.r.o.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

A	Aktiva
CK	Cizí kapitál
CZ	Cizí zdroje
ČPK	Čistý pracovní kapitál
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DM	Dlouhodobý majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
EAT	Zisk po zdanění
EBIT	Zisk před úroky a zdaněním
EBT	Zisk před zdaněním
EU	Evropská Unie
FM	Finanční majetek
KFM	Krátkodobý finanční majetek
Kr. záv.	Krátkodobé závazky
N	Náklady
N pr. zb.	Náklady na prodané zboží
N/A	Není dostupné
NÚ	Nákladové úroky
O	Odpisy
OA	Oběžná aktiva
ON	Osobní náklady
Ost. N	Ostatní náklady
ROA	Rentabilita aktiv

ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
T	Tržby
úč. o.	Účetní období
V	Výnosy
VH	Výsledek hospodaření
VK	Vlastní kapitál
VS	Výkonová spotřeba

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Provázanost účetních výkazů (Knápková a Pavelková, 2010, s. 56)	19
Obrázek 2 Čistý pracovní kapitál (Knápková a Pavelková, 2010, s. 82)	23
Obrázek 3 Rozklad rentability vlastního kapitálu (Knápková a Pavelková, 2010, s. 130).....	33
Obrázek 4 Kontejner (Interní materiály společnosti)	35
Obrázek 5 Šnekový lis (Interní materiály společnosti).....	35
Obrázek 6 Výrobní hala (Interní materiály společnosti)	36
Obrázek 7 Silniční zábradlí (Interní materiály společnosti)	36
Obrázek 8 Organizační schéma společnosti (Interní materiály společnosti)	36
Obrázek 9 Vývoj EBT a EBT bez vlivu rezerv a opravných položek ve společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)	50
Obrázek 10 Dělení hospodářského výsledku před úroky a zdaněním společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)	51
Obrázek 11 Vývoj ROA a ROE společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)	53
Obrázek 12 Vývoj celkové zadluženosti společnosti XY, s.r.o. a odvětví (vlastní zpracování)	55
Obrázek 13 Vývoj ukazatelů likvidity společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)	58
Obrázek 14 Vývoj ukazatelů obratovosti společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)	60
Obrázek 15 Vývoj ukazatele Z-skóre společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování).....	61
Obrázek 16 Vývoj ukazatele IN05 společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování).....	62
Obrázek 17 Spider analýza poměrových ukazatelů společnosti XY, s.r.o. a odvětví v roce 2011 (vlastní zpracování)	63

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Hodnoty ukazatele Z-skóre a jejich vyhodnocení (Kislingerová, 1999, s. 70).....	32
Tabulka 2 Hodnoty ukazatele IN05 a jejich vyhodnocení (Vochozka, 2011, s. 96)	32
Tabulka 3 Počet zaměstnanců ve společnosti XY, s.r.o. (Interní materiály společnosti).....	37
Tabulka 4 SWOT analýza společnosti XY, s.r.o. (Interní materiály společnosti).....	37
Tabulka 5 Vertikální analýza majetkové a finanční struktury společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)	42
Tabulka 6 Vertikální analýza majetkové a finanční struktury odvětví (vlastní zpracování)	43
Tabulka 7 Horizontální analýza majetkové a finanční struktury společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)	44
Tabulka 8 Horizontální analýza majetkové a finanční struktury odvětví (vlastní zpracování)	45
Tabulka 9 Vertikální analýza výnosů a nákladů společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)	46
Tabulka 10 Vertikální analýza výnosů a nákladů odvětví (vlastní zpracování).....	47
Tabulka 11 Horizontální analýza výnosů a nákladů společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)	47
Tabulka 12 Horizontální analýza výnosů a nákladů odvětví (vlastní zpracování)	48
Tabulka 13 Pohledávky a závazky po lhůtě splatnosti a jejich podíl na celkových pohledávkách, resp. závazcích ve společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování).....	49
Tabulka 14 Vývoj výsledku hospodaření ve společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)	50
Tabulka 15 Dělení výsledku hospodaření před úroky a zdaněním ve společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)	51
Tabulka 16 Vývoj toků peněžní hotovosti společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)	52
Tabulka 17 Vývoj čistého pracovního kapitálu ve společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)	52
Tabulka 18 Ukazatele rentability společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)	53
Tabulka 19 Ukazatele rentability odvětví (vlastní zpracování)	54
Tabulka 20 Ukazatele zadluženosti společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování).....	55

Tabulka 21 Ukazatele zadluženosti odvětví (vlastní zpracování)	56
Tabulka 22 Ukazatele likvidity společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)	56
Tabulka 23 Ukazatele likvidity odvětví (vlastní zpracování)	57
Tabulka 24 Ukazatele aktivity společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování).....	58
Tabulka 25 Ukazatele aktivity odvětví (vlastní zpracování)	59
Tabulka 26 Výpočet hodnot indexu Z-skóre společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)	61
Tabulka 27 Výpočet hodnot indexu IN05 společnosti XY, s.r.o. (vlastní zpracování)	62
Tabulka 28 Srovnání poměrových ukazatelů společnosti XY, s.r.o. a odvětví v roce 2011 (vlastní zpracování)	63

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Rozvaha společnosti XY, s.r.o.
- P II Rozvaha podniků odvětví
- P III Výkaz zisku a ztráty společnosti XY, s.r.o.
- P IV Výkaz zisku a ztráty podniků odvětví
- P V Pyramidový rozklad ROE společnosti XY, s.r.o.

PŘÍLOHA P I: ROZVAHA SPOLEČNOSTI XY, S.R.O.

v tis. Kč	2009	2010	2011
Aktiva celkem	11 280	15 351	13 969
Dlouhodobý majetek	3 851	6 135	6 354
Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek	3 851	6 135	6 328
Pozemky	32	32	32
Stavby	1 276	2 721	2 613
Samostatné movité věci a soubor movitých věcí	170	171	463
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	2 373	3 211	3 220
Dlouhodobý finanční majetek	0	0	26
Jiný dlouhodobý finanční majetek	0	0	26
Oběžná aktiva	7 183	9 000	7 480
Zásoby	3 002	2 060	2 038
Materiál	2 321	1 767	1 739
Nedokončená výroba a polotovary	681	293	299
Dlouhodobé pohledávky	0	0	0
Krátkodobé pohledávky	3 563	6 126	5 011
Pohledávky z obchodních vztahů	3 060	3 008	3 155
Stát - daňové pohledávky	456	2 623	135
Krátkodobé poskytnuté zálohy	33	32	58
Jiné pohledávky	14	463	1 663
Krátkodobý finanční majetek	618	814	431
Peníze	461	753	157
Účty v bankách	157	61	274
Časové rozlišení	246	216	135
Náklady příštích období	246	205	120
Příjmy příštích období	0	11	15
Pasiva celkem	11 280	15 351	13 969
Vlastní kapitál	2 479	2 487	2 667
Základní kapitál	400	400	400
Kapitálové fondy	16	3	3
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	40	40	40
Výsledek hospodaření minulých let	1 638	2 022	2 044
Nerozdělený zisk minulých let	1 638	2 022	2 044
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	385	22	180
Cizí zdroje	8 801	12 837	11 275
Rezervy	0	0	0

Dlouhodobé závazky	0	0	0
Krátkodobé závazky	4 368	5 589	4 627
Závazky z obchodních vztahů	3 746	4 697	4 131
Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	398	370	251
Závazky k zaměstnancům	108	122	115
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	57	67	60
Stát - daňové závazky a dotace	6	6	4
Krátkodobé přijaté zálohy	53	172	2
Jiné závazky	0	155	64
Bankovní úvěry a výpomoci	4 433	7 248	6 648
Bankovní úvěry dlouhodobé	1 051	6 248	5 648
Krátkodobé bankovní úvěry	3 382	1 000	1 000
Časové rozlišení	0	27	27

PŘÍLOHA P II: ROZVAHA PODNIKŮ ODVĚTVÍ

v tis. Kč	2009	2010	2011
Aktiva celkem	66 920 159	64 755 175	75 878 355
Dlouhodobý majetek	31 290 585	29 591 614	33 472 386
Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek	28 196 401	26 800 313	30 848 220
Dlouhodobý finanční majetek	3 094 184	2 791 300	2 624 165
Oběžná aktiva	34 925 292	34 497 923	41 910 848
Zásoby	12 645 858	12 607 074	16 314 326
Materiál	4 130 415	4 027 066	5 414 788
Nedokončená výroba, polotovary a zvířata	5 788 525	6 202 896	8 085 934
Výrobky	1 880 322	1 766 746	1 877 537
Zboží	846 596	610 365	936 067
Pohledávky dlouhodobé a krátkodobé	15 913 324	15 872 545	19 037 953
Krátkodobý finanční majetek	6 366 111	6 018 304	6 558 569
Časové rozlišení	704 281	665 639	495 121
Pasiva celkem	66 920 159	64 755 175	75 878 355
Vlastní kapitál	31 699 775	29 901 252	34 087 450
Základní kapitál	14 402 553	13 784 638	15 114 877
Výsledek hospodaření	2 804 565	2 487 148	2 834 995
Nerozdělený zisk + fondy	14 492 657	13 629 466	16 137 578
Cizí zdroje	34 109 571	32 791 622	39 593 910
Rezervy	1 726 216	1 722 376	1 549 786
Dlouhodobé závazky	6 338 928	5 695 140	7 564 031
Krátkodobé závazky	14 635 628	15 960 827	18 606 038
Bankovní úvěry	11 408 800	9 413 280	11 874 055
Dlouhodobé bankovní úvěry	6 138 019	4 824 713	4 869 131
Běžné bankovní úvěry + výpomoci	5 270 781	4 588 567	7 004 924
Ostatní pasiva	1 110 813	2 062 302	2 196 995

**PŘÍLOHA P III: VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY SPOLEČNOSTI XY,
S.R.O.**

v tis. Kč	2009	2010	2011
Výkony	13 996	14 290	17 637
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	14 057	14 667	17 631
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-61	-387	6
Výkonová spotřeba	11 026	11 330	14 112
Spotřeba materiálu a energie	8 156	8 770	10 794
Služby	2 870	2 560	3 318
Přidaná hodnota	2 970	2 960	3 525
Osobní náklady	2 446	2 369	2 424
Mzdové náklady	1 797	1 748	1 788
Odměny členům orgánu společnosti a družstva	0	594	0
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	600	0	597
Sociální náklady	49	27	39
Daně a poplatky	15	14	24
Odpisy DNM a DHM	131	276	255
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálů	482	752	15
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	76	630	0
Tržby z prodeje materiálu	406	122	15
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	369	0	0
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	28	0	0
Prodaný materiál	341	0	0
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	-79	400	100
Ostatní provozní výnosy	419	136	84
Ostatní provozní náklady	97	133	94
Provozní výsledek hospodaření	892	656	727
Výnosové úroky	0	0	0
Nákladové úroky	263	351	429
Ostatní finanční výnosy	153	81	173
Ostatní finanční náklady	269	247	210
Finanční výsledek hospodaření	-379	-517	-466
Daň z příjmů za běžnou činnost	128	117	81
- splatná	128	117	81
- odložená	0	0	0
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	385	22	180
Mimořádný výsledek hospodaření	0	0	0
Výsledek hospodaření za účetní období	385	22	180
Výsledek hospodaření před zdaněním	513	139	261

PŘÍLOHA P IV: VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY PODNIKŮ ODVĚTVÍ

v tis. Kč	2009	2010	2011
Tržby za prodej zboží	5 416 471	6 114 402	5 721 981
Náklady vynaložené na prodej zboží	4 114 327	4 944 936	4 825 157
Obchodní marže	1 302 145	1 169 467	896 824
Výkony	62 906 559	68 562 189	81 942 303
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	62 150 536	66 502 286	79 345 686
Změna stavu zásob vlastní činnosti	68 750	1 319 782	1 685 800
Aktivace	687 272	740 121	910 817
Výkonová spotřeba	46 215 033	50 745 819	62 755 001
Přidaná hodnota	17 993 671	18 985 837	20 084 127
Osobní náklady	11 057 623	10 908 732	11 995 708
Mzdové náklady	8 026 433	7 868 957	8 567 462
Náklady na soc. zabezpečení a zdravotní pojištění	2 809 252	2 752 525	3 366 927
Ostatní osobní náklady	221 938	287 250	61 319
Provozní výsledek hospodaření	4 290 867	3 669 299	4 511 726
Nákladové úroky	559 822	N/A	N/A
Finanční výsledek hospodaření + mimořádný výsledek hospodaření	-574 289	269 257	712 145
Výsledek hospodaření před zdaněním	3 716 578	3 400 042	3 799 581
Daň	912 012	912 894	964 587
Výsledek hospodaření	2 804 565	2 487 148	2 834 995

**PŘÍLOHA P V: PYRAMIDOVÝ ROZKLAD ROE SPOLEČNOSTI XY,
S.R.O.**

